

VÁROSI KÖZLÖNY

KASSA SZAB. KIR. VÁROS HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség: Kassa, Városháza
I. emelet. Telefon 333.
Előfizetési díjak a városi pénztárba inté-
zendők.

Szerkeszti: RÖSSLER ISTVÁN tb. főjegyző.
Kiadja: Kassa szab. kir. város tanácsa.
Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 6.— korona
Fél évre . . . . . 3.— korona
Egyes szám . . . . . —20 fillér

Kassa szab. kir. város csatorna- és vízműve.

Irta: Rohringer Sándor kir. műszaki tanácsos.

Kassa sz kir város közművei igazgatóságának főnöke Göndör Gábor városi műszaki tanácsos a fenti címmel 3 kötetre terjedő munkában állította össze a városi vízvezetékre és csatornázásra vonatkozó összes adatokat. Az egyes kötetek tartalma a következő:

I. kötet: a csatorna és vízmű terveinek, építésének és üzemének ismertetése.

II. kötet: a csatorna és vízmű építési munkáinak s a kapcsolatos utca-rendezések költségeinek *leszámolása*.

III. kötet: az 1904—1911. évi *üzem leszámolása*.

Nincs a város területén még egy hasonló, az élet minden ágazatára kiható és eredményében nagyobb hatású közmű, mint a vízvezeték- és csatorna-hálózat. Ezzel a művel léptünk be a modern városok sorába, mert ahol még a mai higiénia alapvető követelménye, a jó ivóvíz hiányzik, ott ujkori értelemben vett városi életről nem beszélhetünk. Ahol a szennyezett talajba mélyített kutak fertőzött vizét issza az ember, ott minden kultura dacára sem értékelik kellőképpen a legbecsesebbet, az emberi egészséget, az emberéletet. És jellemző az idők és a gondolkodás változására, hogy a vízvezetéknek, ennek a mindnyájunk által elismert jó ivóvizet szolgáltató műnek építése mindössze 2 szavaton mult; az 1903 évi március hó 3-án tartott városi közgyűlés az Éder Gyula h. polgármester által előadott tervek szerinti kiépítést csak 45 szóval határozta el 43 ellen és ma — 10 év múlva — már nem tudnók elképzelni a mostani városi életet vízvezeték nélkül.

A vízvezeteki csőhálózat ezidőszerint 54759 folyóméter utcai hálózattól, 423 drb. tüzcspából, 47 drb. ejektoros közkutból és 239 darab tolózárból áll, amely hálózat táplálására szolgál a vízmű legfontosabb része a vízbeszerzési berendezés, tehát a források foglalása, medencék, szivókutak stb. A vízbeszerzés részben a Cser-

melyvölgyi forrásokra, részben a Hernádvölgyének a nagy-gát feletti kavicsrétegébe mélyített 3 kutból való vízszivattyuzásra van alapítva. A csermelyvölgyi források vize egy „ellenmedencé”-nek nevezett kisebb férőjű nyomó medencébe lesz gyűjtve, ahonnan 300 mm. belső átmérőjű vascsövön nyomás alatt jut a Kálvária felett épített 2500 m³ férőjű szolgálati medencébe, a melynek célja, hogy a források éjjeli vízfeleslegét a nappali nagyobb fogyasztás idejére raktározza s ezáltal a vízszükséglet és vízszolgáltatás között az egyensúlyt fentartsa. A szolgálati medencéhez vezető nyomó csőhöz csatlakozik a szentistváni utnak a csermelyvölgyi utból való elágazásánál a hernádvölgyi szivattyutelep két — 300 mm. és 200 mm.-es — nyomó vezetéke, amelyekbe a hernádvölgyi szivattyutelepen levő 3, egyenkint 16, 30, 60 lóerős Diesel-motor tolja fel a szivókutak vizét s még egy negyedik tartalékgép létesítése elő van irányozva.

Ma az egész vízmű teljesítő képessége a napi 10000 m³ víz szállítást is meghaladja és az egész évi vízszükségletnek 83·8⁰/₁₀₀-át a Csermelyvölgy, 16·2⁰/₁₀₀-t a hernádvölgyi szivattyutelep szolgáltatja, az utóbbi különösen a nyári hónapokban van igénybe véve, amidőn a napi fogyasztás 9000 m³-en is túl emelkedik, a források vízszolgáltatása pedig a minimális 3000 m³-re süllyed alá.

Az 1912 évben a vízmű a 47000 lakosu városnak naponként és fejenként átlagban 150 és maximumban 218 liter vizet szolgáltatott. Az egy emberre eső átlagos napi literszám már első tekintetre is szembeszökően nagy és a hazai városok között egyedül Besztercebánya mulja felül Kassát napi átlagos 300 liter fejenkénti vízfogyasztással, amiből azonban a vezeték egyes hiányai miatt jelentékeny százalék levonandó

Eredetileg a vízmű csak a Csermelyvölgy forrásaira volt alapítva napi minimális 3000 m³ normálisan 4—5000 m³ vízszolgáltató képesség számbavételével s csak későbbi bővítés esetére volt egy szivókut javasolva a Hernádvölgyében. Nem is csalódott a tervező a Csermelyvölgy forrásainak vízbőségében, mert annak dacára,

hogy még mindig vannak foglalatlan források, amelyeknek 24 órás vízbősége 300 m³-re tehető, a Csermelyvölgy forrásai hűen szolgáltatják az előirányzott 3000 m³ napi vízmennyiséget, sőt az évnek több mint 1/4 részében — január elejétől május közepéig — kizárólag a Csermelyvölgy látja el a vízszükségletet. Hogy — főleg a nyári hónapokban — nagy mérvű szivattyuzásra van szükség, azt egyrészt a város fejlődése a lakosságnak 6000-nél több fővel való megszorodása, az igényeknek a vízvezetékkel együtt járó fokozódása, másrészt az okozza, hogy már eredetileg is szerényen volt számítva a belvárosi lakosságnak szükséglete napi 100 literben, a külvárosiaké napi 60 literben. Nem szerények ezek a számok a külföldi városoknak a közjavak megbecsüléséhez szokott lakosságánál, azonban hazai viszonyaink között, ahol Budapest főváros lakossága jár elől a leghallatlanabb vízpazarlásban, ahol boldog, aki egy rejtett szerelés segítségével kertjét vagy udvarát titkon és díjtalanul öntözheti, ahol egy 10 filléres dinnyedarabot 20 fillér áru vízben hűtenek, ahol temérdek a rossz házi szerelés és több más hiba mellett vizórák nincsenek, ott a kezdetben alapul vett vízfogyasztási mérték nagyon optimisztikusnak mondható. A közművek igazgatójának adatai ékesen beszélnek arról, hogy hogyan alakul a vízfogyasztás olyan városban mint pl. Pozsony ahol a kötelező vizóra-rendszer van bevezetve s ahol az átlagos fejenkénti és naponkénti vízfogyasztás 76 liter s a maximális fogyasztás 119 liter, ellentétben a többi átalány-rendszer szerint a berendezkedett hazai várossal, amelyekben kassai vízfogyasztást ugyan el nem érik, de megközelítik.

A vízpazarlás a közérdek ellen való cselekvés, mert a vízműnek folytonos és időelőtti bővítését teszi szükségessé, a minek egyrészt fizikailag is meg vannak a határai, másrészt a legrosszabb pénzügyi eredménnyel jár, mert sokszor kedvezőtlen pénzügyi viszonyok között kell olyan beruházásokat véghezvinni, melyek miatt az egész vízmű rentabilitása fokozatosan csökken.

A vizóráknak, mint a vízpazarlás egyedüli ellenszerének ellenségei nem veszik észre, hogy azokat a filléreket, amelyeket a vizóra nélkül megtakarítanak, koronákban fizetik vissza pótdadóban a vízműbővítések költségeire. Kassán egy köbméter forrásvíznek termelési és szállítási költsége 5 évi átlagban 0.15 fillért, a szivattyuzott víz köbméterének üzemi költsége 3.67 fillért tett ki, látható tehát, hogy mennyire nem lehet érdeke a lakosságnak a vízpazarlás, aminek eredménye a drága szivattyutelepi víz használata és ha a vízpazarlás folytatódik, újabb bővítések sőt új nyomócsővezetékeknek fektetése válnék

szükségessé. Különösen indokolatlan és abnormis a nagy éjjeli vízfogyasztás, amely nincs arányban az itteni éjjeli étellel.

A vízvezeték egymagában sem hygienikus, sem műszaki, sem kényelmi szempontból nem volna teljes megoldás a városi csatorna-hálózat nélkül, amely a csapadék, de különösen a házi szennyvizeknek és ürüléknek elvezetését teszi lehetővé.

A csatornázás az ugynevezett usztató rendszeren alapul, amely abból áll, hogy az összes ürülék és szenny víz részben öblítés, részben csapadékvíz által higitva a városi zárt földalatti csatornákon lesz leusztatva, levezetve a Hernádfolyóba, a rendkívüli esővizek pedig az ugynevezett vészkiömlő csatornán jutnak kárnélküli lefolyásra. A csatorna-hálózat gerincét képezi a Bubits Zsigmond-utca északi részén kezdődő s a Ferenc József-téren, Erzsébet-téren és Széplakisoron végig haladó s a Hernádba torkolló főgyűjtő csatorna, amely felveszi a Szepsi-ut és Fő utca sarkán betorkolló mellékgyűjtőt, továbbá a malomárok balparti részén levő területek vizét összegyűjtő és a Géza-utca és Téhány-sor sarkán kezdődő és a Vám-utcai hidnál a malomárok alatt ennek jobbpartjára átvezetett gyűjtő-csatorna, amely a Major-utcán torkollik a főgyűjtőbe. Ez a három főcsatorna-vonal fogja fel az egyes utcák csatorna-vonalait. A nagy záporok vizének elvezetésére s a csatorna-vonalak tehermentesítésére három vészkiömlő csatorna és a Hlinik övások szolgál. A vészkiömlők egyike a Hungária-malomnál, a másik kettő a Vám-utcai hid keleti és nyugati oldalán torkollik a malomárokba. A Hlinik övások a várost nyugat felől övező dombokról lefutó esővizek felfogására és elvezetésére épült és mivel az említett dombok talaja nagyon kötött természetű és azokról az eső és hóvíz tulnyomórésze lefolyásra kerül, továbbá mivel az övások a Rákpatok völgyéből indul ki és a Rákpatok nagy vizét is a város megkeverülésével levezeti a Hernádba, az övásoknak a városi csatornahálózat tehermentesítésében fontos szerepe van. Nagy nehézséget okozott a csatornahálózat kiépítésénél a keskeny utcákban való építkezés, a számos gáz- és vízvezetéki csővonal keresztezése és biztosítása, továbbá a mélyen fekvő vészkiömlő csatornáknak a vízús kavicrétegbe folytonos szivattyuzás alatt való beépítése. A csatornahálózat tartozékai az ellenőrző, esővízbeömlő és öblítő aknák és a torkolatnál a Hernádparton épített szivattyutelep. A csatornák öblítésére az illető csatornavonalhoz közel eső vízfolyás vize lesz felhasználva, így a Bubits Zsigmond utcában, a Csermelypatok, a téhányi és gátsoron a malomárok vize, a Kálvária-

utcán a Rákpatak vize, csak a csatornák kezdő részén lesz az öblítésre vízvezetéki víz használva, az egyes szakaszokon pedig a fel duzsasztott csatornavíz.

A főgyűjtőcsatorna végén levő szivattyutelep és derítő medence azt a célt lennének hivatva szolgálni, hogy szárazságok idején, amikor a szennyves viz nem bocsátható be közvetlenül a Hernádba, a csatornavize a derítő medencékbe szivattyuztassék fel s ottani ülepités és oldás után bocsáttassék a Hernád folyóba. Ez a berendezés képezi a csatornázásnak azt a részét, amelyhez sok szó fér. A csatornahálózat bővítésével mihamar elengedhetlen lesz a csatornahálózat szennyvizeinek alapos tisztítása, amikor is kérdés, hogy a meglevő derítő medencék használhatók lesznek-e? Mai állapotában ez a berendezés majdnem felesleges, mert a derítő telep alig van működésben, ami egészen indokolt, mert nagy esőzésznel és a Hernád magasabb vízállásainál a szennyvesz ugyis eléggé higitva lesz, hogy károsná ne váljék, kis viz idején pedig maga az ülepesztés csak félrendszerabály és nem elég a szennyvesz megtisztításához, — tehát kár a szivattyuzásra pénzt költeni.

A csatornahálózat összes kiterjedése 43182 folyó méter és átlag egy folyóméter 34 korona 89 fillérbe került.

A rendelkezésre álló adatok szerint a vízmű és csatornázás, valamint egyes utcarendezések eredetileg 3,158.000 koronában irányoztatak elő, amely összeg fedezetére egy 3,300,000 koronás kölcsön felvétele s ennek törlesztésére 5% házbérfilléradó kivetése lett elhatározva.

A fenti összegből 2,314.611 korona esik a vízmű, közcsatorna és ezzel kapcsolatos Hlinik-övárokra, a többi utcarendezésekre s a városi tulajdonban levő házak vízvezetéki berendezésére jut. Az időközi fejlődés a vízmű és közcsatornahálózat kibővítését tették szükségessé ez a körülmény, valamint több előre nem látható építési nehézség és a tetemes utcarendezési kiadások újabb hitelek megszavazására vezettek s végeredményben a tényleges építési költségek 4,144.669 korona 04 fillérre rugnák, amely összegből levonva 48,402 korona előmunkálati, 790.036 korona utcarendezési, 197030 korona városi épületek vízvezetéki és csatornaberendezési költségét, a tulajdonképeni vízvezetéki és csatornázási munkálatok költsége a Hlinik-övárokkal 3,109.201 koronát tesz ki, tehát jóval többet az eredeti alapelőirányzatnál, viszont azonban egy 4—5000 m³ vízszolgáltatásra képes vízmű helyett egy 9—10000 m³ vízszolgáltatásra képes vízmű és 3256 folyóméterrel több csatorna épült ki.

Ezzel azonban még korántsem zárhatók le a vízmű és csatornaépítés aktái. Egy élő szervezet — mint aminő egy város is — folytonos fejlődésében további beruházásokat kíván s a cél csak az lehet, hogy a beruházások okszerűek s a takarékoság szigorú szemmel tartásával beállítottak legyenek. A vízmű a városnak önálló üzeme s így üzleti alapon kell berendezkednie önálló vezetés mellett, önálló számvittel felszerelve oda kell törekednie, hogy jövedelmét önmaga kezelje, beruházásainak töketörlesztését, üzemi és személyzeti kiadásait saját jövedelméből fedezze s a tiszta haszon a vízdíjak leszállítására fordíttassék. Sajnos ez még nálunk nincs így a vízpazarlás miatt, folytonos beruházások szükségesek, melyek új terheket képeznek, míg az elpazarolt víz évenként 69.000 korona felesleges kiadást okoz. A vízmű jövedelme és egész számvitele a közművek igazgatóságától függetlenül, homályosan és nehézkesen lesz kezelve, egyszóval az egész vízmű gazdasági része reformra szorul.

A normális bővítéseken kívül előre látható a szennyvesz tisztításnak a nemtávoli jövőben bekövetkező szüksége, ami a sok, talán túlságos rohamosan haladó utca nyitásokkal és rendezésekkel együtt a csatornázás költségeit terheli. Mindezek inproduktív voltak mellett óvatosságra kell, hogy intsenek.

Monografiaszerű műben számolt be a közművek igazgatósága a nagyszabású műről, melyről itt csak vázlatosan szólhattunk. s amely a város polgárságának áldozatkészségén kívül maradandóan hirdeti kezdeményezőjének, néhai Éder Gyula h. polgármesternek, valamint kiépítőinek érdemeit, Kassa sz. kir. város fejlődésének fellendítése, egészségi viszonyaink megjavítása körül.

Egy további törekvése lehetne minden városnak s így Kassa városának is, hogy illetékes tényezőknél odahassanak, hogy állami támogatás segítségével a város körül fekvő községek is jó ivóvízzel láttassanak el, mert amit a városok polgársága nagy áldozattal elérni vél: a fertőző járványok kiirtását újra meg újra leletlenül teszi a várost környező és ázsiai állapotban levő falvak beözönlő népe.

A becsületesen végzett munka felemelő tudatában adja át s adhatja át joggal a városi közművek igazgatója, Göndör Gábor műszaki tanácsos ur a kezére bizott és teljes sikerrel megépített műveket Kassa sz. kir. város közönségének s mi azzal az óhajtással zárjuk e sorokat, hogy szolgáljon a mérnöki munkának e sikeres ténye mindenkör a város javára s a mérnöki kar dicsőségére.

9648—913.

Polgármesteri jelentés.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Folyó évi május haváról szóló jelentésemet van szerencsém az alábbiakban előterjeszteni:

I.

Mély megilletődéssel jelentem, hogy a város törvényhatósági bizottságát az elmúlt hónapban is mély gyász esete érte. *Horváth Balázs* dr., kir. konviktusi kormányzó, a kassai egyházmegye szentszéki tanácsosa és egyházmegyei censor, folyó évi május hó 2-án férfikora delén Budapesten elhunyt. A megboldogult több mint negyedszázadra terjedő kassai működése alatt nagyarányú társadalmi és irodalmi munkásságot fejtett ki s ez utóbbi téren főleg a legrégebb magyar nyelvemlékek egyikének, a „schlaegeli szójegyzék“ felfedezése által szerzett elévülhetetlen érdemeket, amelyek ugy Őfelségénél, mint a kultuszminiszterium részéről is elismerésre találtak.

Elhalálózása nagy veszteséget jelent Kassa városára is, melynek érdekeit mint törvényhatósági bizottsági tag mindenkor az igaz önzetlenség szerénységével és lelkes odaadással képviselte.

Mindezeknél fogva indítványozom, hogy néhai dr. *Horváth Balázs* emlékét a mai közgyűlés jegyzőkönyvében megörökíteni s elhunyt felett érzett őszinte és mély részvételének kifejezést adni s erről a megboldogult hozzátartozóit, valamint a jászóvári premontrei kanonokrendet értesíteni méltóztassék.

II.

Mély részvétellel jelentem továbbá, hogy a városi adóhivatal főnökét *Gritzmacher Gézát* folyó hó 4-én a halál kiragadta körünkből. A megboldogult ritka szorgalmu és lelkiismeretes tagja volt a tiszti karnak, a mely elhunytával puritán jellemű, mindenkivel szemben előzékeny és közszeretettel részesülő tagtársát veszítette el. Indítványozom a t. közgyűlésnek méltóztassék részvételének a mai közgyűlés jegyzőkönyvében kifejezést adni s erről a gyászoló özvegyet értesíteni.

III.

Jelentem, hogy a m. kir. belügyminiszter ur 1913. évi 24311/III. b. számú leiratával jóváhagyta a város házi pénztárának a köztemető és nyugdíjalapnak 1913. évi költségelőirányzatát.

Egyidejűleg arra való tekintettel, hogy a m. kir. belügyminiszter ur fenti számú leiratával a 651101 korona 83 fillért kitevő hiány fedezésére a városban fizetett állami egyenes adók minden koronája után 65 fillér, azaz Hatvanöt fillér községi pótdadó kivetését en-

gedélyezte, a tanács felhívta az adóhivatalt, hogy az említett hiány fedezésére engedélyezett 65%-os községi pótdadó kivetése iránt haladéktalanul intézkedjék.

IV.

A kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur az 1913. és 1914. évre szóló közuti költségelőirányzatot, mely szerint az utadó kivetési kulcsa 6%-ban, az igás minimum 6 koronában, a kézi minimum pedig, valamint az állami egyenesadót nem fizetők által természetben le-szolgálándó 3 kézi napszám váltság árát 3 koronában állapította meg, folyó évi 12685. I. B. számú leiratával jóváhagyta.

V.

A m. kir. Belügyminiszter ur a törvényhatósági bizottság közgyűlésének folyó évi 1071/43. szám alatt hozott határozatát, melylyel *Kemény Lajos* városi levéltárnok részére évi 600 korona működési pótlékot szavazott meg, folyó évi 52257. III. b. számú leiratával jóváhagyta.

VI.

A m. kir. Belügyminiszter ur a törvényhatósági bizottság 1912. évi november hó 14-én 17511/1912. kgy. szám alatt hozott azt a határozatát, amelylyel kimondotta, hogy a jelenlegi tizenkét segéd és szegőd-ményes szolgálai állás közül nyolcat rendes szolgálai állássá szervez át s ehhez képest a „Szervezési szabályrendelet“-et megfelelően módosítja, jóváhagyta és az iratokat oly felhívással küldte vissza, hogy a szervezett új állások betöltése iránt az 1873. évi II. t.-cikk rendelkezéseinek betartása mellett intézkedjék.

VII.

Kassán létesítendő állami kórház ügyében Abauj-tornavármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi május hó 8-án tartott rendkívüli közgyűlésében határozott és az 1909. évi október hó 25-én 516. közgyűlési szám alatt hozott véghatározatával a Kassán felállítani tervezett városi kórház céljaira kilátásba helyezett 150000, azaz Egyszázötvenezer korona hozzájárulást a Kassán létesítendő állami kórház részére is biztosította.

A vármegyének ezen határozatáról május hó 9-én jelentést tettünk a Belügyminiszter urnak, egyidejűleg személyesen érdeklődtünk az ügy állása iránt az egészségügyi osztályban, hol is a következő felvilágosítókat nyertük:

1. A kórház részletterveinek előzetes megbeszélése a tervező műépítész bevonásával, aki előreláthatólag a szükséges módosítások keresztülvitelével is meg lesz bízva, legrövidebb idő alatt meg fog történni.

Kopeczek György tervező műépítészről vett legújabb értesülésem szerint ezen tárgyalás folyó évi május 30-án a belügyminiszteriumban meg is tartatott, a

melyben dr. Fáy Béla, dr. Kerekes Pál m. kir. egészségügyi felügyelő, dr. Gross Emil egyetemi tanár trachomaügyi kormánybiztos, Jendrassik Alfréd belügyminiszteri műszaki tanácsos és a tervező műépítész vett részt.

A bizottság javasolja a miniszteriumnak, hogy a kórház nagyobb arányokban épüljön és egy 70 ágyas szemészeti pavillonnal és egy 40–50 ágyas gyermekosztályal egészítsék ki.

2 A gyermekosztály illetve pavillon ügyében ígéretet nyertünk arra nézve, hogy a belügyminiszterium ez ügyben legközelebb döntené, ami azért fontos, hogy az e célra igénybe vehető alapítványok hováfordítása iránt intézkedhessünk.

3. Megnyugtatót nyertünk arra nézve, hogy az alapítványi közkórház jelenlegi nyugdíjkepes alkalmazottainak igényei a várost nem terhelik, hanem, hogy az állam fogja a jelenlegi nyugdíjogosult személyzet alapszabályszerint biztosított jogait és illetményeit továbbra is biztosítani.

4. Azon kérelmünk teljesítése, hogy az alap. köz kórház telke és épülete 200.000 koronáért a városnak átadassék, akadályokba nem ütközik.

5. Amennyiben pedig az előbb említett tárgyalások eredményét, illetve a javaslatot a Belügyminiszter ur magáévá teszi, alig lesz annak akadálya, hogy a kórház építése folyó év őszén vagy a jövő év tavaszán kezdetét vegye.

Az említett bizottság javaslatának mielőbbi jóváhagyását kell még a szünet bekövetkezése előtt eszközölni.

VIII.

Az alap. közkórház folyó évi május hó 16-án tartott rendkívüli közgyűlésében kimondotta, hogy a közkórházat ingatlanával és egyéb vagyonával, valamint felszerelésével együtt az állami közkórház céljaira átengedi, amennyiben pedig a m. kir. belügyi kormány az alapítványi kórház telkét és épületét a városnak, ez iránt előterjesztett kérelméhez képest a város közönségének engedné át, hajlandó a közgyűlés a telket és az épületet Kassa sz. kir. városnak korlátlan tulajdonába bocsájtani, ha az állam a jelenlegi személyzet közül a nyugdíj igénynyel bíró főorvost, a gondnokot, az ellenőrt és az írnokot jelenlegi illetményeikkel és díjleveleikben részükre biztosított igényeikkel átveszi vagy amennyiben ez nehézségekbe ütköznék, az alapszabályokban részükre biztosított jogait és illetményeit továbbra is biztosítja.

Együttal megállapítást nyert az a körülmény, hogy a város által az alap. közkórház céljaira felajánlott telek a kassai 1. számú telekjegyzőkönyvben 299. hr. szám alatt mint Kassa sz. kir. város tulajdona van még bejegyezve.

Az alapítványokat illetőleg pedig kimondotta a közgyűlés, hogy:

a) a segélyző-alap javára tett alapítványok továbbra is rendelkezésüknek megfelelően kezeltesse;

b) a többi alapítványok közül azok, melyeknek külön rendeltetésük feltüntetve nincs, a segélyző-alap növelésére fordítsanak;

c) a különleges rendeltetésű alapítványokról pedig az alapító akarata továbbra is tiszteletben tartassék.

IX.

Ezzel kapcsolatosan bejelentem a tisztelt közgyűlésnek, hogy meghívásomra Bukovszky György a budapesti két nagyszabású fertőtlenítő intézet igazgatója folyó évi május hó 27-én megjelent Kassán, hogy a helyi körülmények tanulmányozása és a helyszin megtekintésével adjon arra nézve véleményt, mikép volna egy a helyi viszonyoknak megfelelő fertőtlenítő intézet létesíthető.

X.

Egyrészt a „Városi Közlöny“ tartalmának közérdekű voltára való tekintettel, másrészt a több oldalról megnyilvánuló óhajnak engedve, a tanács folyó évi május hó 28-án tartott ülésében elhatározta, hogy a város hivatalos lapját a „Városi Közlöny“-t hozzáférhetővé teszi a nagyközönség s általában mindazok számára, akik a város közügyei, közigazgatása, továbbá gazdasági és kulturális élete iránt fokozottabb mérvű érdeklődéssel viseltetnek. A Közlöny előfizetési árát évi hat koronában állapította meg.

XI.

A város tanácsa folyó évi május hó 31-én 4464. számú határozatával hozzájárult ahhoz, hogy a város belsőségének nagyobb méretarányu felvétele tárgyában létrejött megállapodás 9-ik pontja a közművek igazgatóságának és a m. kir. Pénzügyminiszter ur kiküldöttjével történt megállapodás alapján, tekintettel arra, hogy a nem egyenes tengelyű utcáknál az eredetileg tervbe vett utcatekercsek felvétele a célnak meg nem felelő, a fent hivatkozott megállapodás 9-ik pontja a következőleg módosíttassék.

„Minthogy a szerződés 9. pontjában említett 1 : 200 méretarányu utcatekercs térképek a célnak nem felelnek meg, ezek helyett a beépített belsőség utcahálózatáról 1 : 400 méretarányban 64 × 82 cm. nagyságu kartonlapokra ragasztott rajzpapíron összefüggő térképek lesznek készítenők mindazon adatok feltüntetésével, amelyek az eredeti szerződésben az utcatekercsekre vonatkozólag felsorolva vannak.

Ezen lapokon a tömbök célszerű elhelyezésével az egyes utcák úgy lesznek térképezve, hogy azok mindegyike megszakítás nélkül, lehetőleg egy vagy két lapon jelentkezzék. Az 1 : 1000 méretarányu rész-

letes térképeken feltüntetett birtok mesgyék ezen 1 : 400 méretarányu lapokon nem lesznek felrakva, hanem az utcák homlokzat vonalaiból kiindulólág csak a mesgyék iránya lesz jelezve."

XII.

A közigazgatási tanfolyam homlokzatán alkalmazandó mozaik felírás költsége eredetileg 1200 koronában lett előirányozva, minthogy azonban az építést ellenőrző bizottság és a tanács a felírás két oldalán az állam és a városi címernek az alkalmazását kívánatosnak tartotta és az ajánlattevő Pittur Mozaik r.-t. ezt a nagyobb fáradságot igénylő figurális munkát 1200 koronáért nem vállalhatta, a tanács az ellenőrző bizottság javaslatának elfogadásával felmerült többlet munkáért még 300 koronának a kiutalványozását elhatározta.

XIII.

A város tanácsa jóváhagyta folyó évi 3714. számú határozatával azokat a szerződéseket, melyeket a tisztí főügyész a törvényhatósági bizottság 1912. évi 264. kgy. számú és a város tulajdonát képező vadászati jog bérbeadása tárgyában hozott határozatának megfelelően az egyes területeknek bérlőivel kötött.

XIV.

A város tanácsa folyó évi május hó 10-én kelt 5635. számú határozatával jóváhagyta azt a szerződést,

melyet a város mint eladó és a zsolnai cellulose gyár r.-t. mint vevő a jegenyefenyő cellulosa szállítása tárgyában kötött.

Ezen szerződés értelmében a cég megveszi a kassabélai gőzfürész jegenyefenyő hulladékából 1913. január elsejétől 1914. július hó 1-éig kitermelendő cellulosefát a kassahátori vasuti állomáson kocsikba rakva, 10 tonnás vasuti kocsirakományonként 150 koronáért.

Vevő tartozik szerződési kötelezettségeinek biztosításául 1000 koronát a városi pénztárba befizetni.

XV.

Bejelentem a tisztelt közgyűlésnek, hogy Cselényi Béla rendőrfőkapitány helyettesnek folyó évi május hó 10-től kezdődőleg 4 heti, Rhédey József v. főerdőmérnöknek az erdőhivatal által meghatározandó határidőben 6 heti, Köves Károly tb. alszámvevőnek folyó évi július hó 2-től kezdődőleg 4 heti, Rátvay Zoltán rendőrfelügyelőnek 4 heti, Komorovicz Aladár számellenőrnek folyó évi július hó 2-től kezdődőleg 4 heti, Bellus Endre faraktári gondnoknak 4 heti szabadságidőt engedélyeztem.

Kassán, 1913. évi június hó 6-án.

Dr. Szentlélek Gyula
polgármester.

Kassa szab. kir. város törvényhatósági bizottságának

1913. évi június hó 6-án délután 4 és fél órakor tartott

rendes havi közgyűlése.

TÁRGYSOROZAT:

Sorsz.	Tan. szám	Tárgy	Előadó
1.	9648.	Havi jelentés	dr. Kriebel főjegyző.
2.	9143.	Deák Gyula és társai indítványa dr. Takács Menyhért jászóvári prépostnak a város diszpolgárává való megválasztása iránt	dr. Kriebel főjegyző.
3.	9438.	A cs. kir. szab. Kassa-Oderbergi vasut összes magyarországi vonalai részére felállítandó üzletvezetőség Kassán való elhelyezése tárgyában a vasut vezérigazgatósága és a város kiküldöttei között létrejött előzetes megállapodás jóváhagyása és az üzletvezetőség ideiglenes elhelyezéséről való gondoskodás	dr. Körmendy-Ékes tan.
4.	9474.	Az építkezési állandó szakbizottság javaslata alapján elvi jelentőségű határozat hozatala az Uszodakert és a Fáy-féle kert megszerzése tárgyában	dr. Körmendy-Ékes tan.
5.	9635.	Estefányi János háztulajdonos ajánlata a Vörösmarty-tér 1. számú háza uicavonalba eső részének kártalanítása tárgyában	dr. Körmendy-Ékes tan.
6.	8871.	A városi közművek igazgatóságának előterjesztése a Kálvária-utcából a faraktár felé vezető Bucsú-utcáig szükségessé vált 79 m. hosszú csatorna kiépítésének költségeire 2900 koronának a megszavazása iránt	Varga tanácsos.
7.	7141.	Az erdőgazdaság intézéséről szóló szabályrendelet módosítása	dr. Kriebel főjegyző.

Sorsz.	Tan. szám	Előadó
8.	8782.	Előterjesztés a zeneiskolai tanerők lakpénzének rendezése iránt . . . . . <i>dr. Kriebel főjegyző.</i>
9.	7002.	Rössler Richárd törvényhatósági főmérnök kérelme 800 korona uti- ésapidij általány megállapítása iránt . . . . . <i>dr. Kriebel főjegyző.</i>
10.	9247.	Rozsics Jenő főszámvevő kérelme a VII. fizetési osztály II. fokozatába leendő besoroztatása iránt . . . . . <i>dr. Kriebel főjegyző.</i>
11.	5341.	Kavocsán község megbizottainak kérelme a Homucim nevű erdőrészetben fakadó forrásnak díjmentes átengedése, valamint a forrástól vezető vízvezetési vascsöveknek a városi erdőterületen leendő díjmentes elhelyezése iránt . . . . . <i>Kossuth tanácsos.</i>
12.	8223.	A kassavidéki erdőgondnokság előterjesztése a Neumosz és Vörösrák mellett lévő cserjés terület eladása tárgyában . . . . . <i>Kossuth tanácsos.</i>
13.	8442.	Kossuth Lajos tanácsos előterjesztése 6 lóerejű cséplőkészletnek 12.000 korona keretén belül leendő beszerzése iránt . . . . . <i>Kossuth tanácsos.</i>
14.	4608. 8331. 9248.	Előterjesztés a Kassán létesítendő huscsarnok felállításához szükséges terület kisajátítása tárgyában . . . . . <i>Rozsics főszámvevő.</i>
15.	4981.	Dr. Halmi Béla bizottsági tag indítványa a vásári díjjegyzék, kövezet- és hidvám díjtételeinek felemelése tárgyában . . . . . <i>Rozsics főszámvevő.</i>
16.	8620.	A m. kir. belügyminiszter ur leirata a gyámpénztárból nyújtandó jelzálogkölcsönökről szóló szabályrendelet-tervezet módosítása tárgyában . . . . . <i>dr. Vukovics tanácsos.</i>
17.	9199.	Matej Jenő adóosztály kérelme segély iránt . . . . . <i>Rössler tb. főjegyző.</i>
18.	9034.	Veres Sándor hivatalosolga kérelme segély és szabadság engedélyezése iránt . . . . . <i>Rössler tb. főjegyző.</i>
19.	9253.	Előterjesztés özv. Budai Sándorné részére kegydíj megszavazása iránt <i>Rössler tb. főjegyző.</i>
20.	8849.	A Kassai Iparosok és Munkások Betegsegélyező Egyletének kérelme 200 korona segély iránt . . . . . <i>Rössler tb. főjegyző.</i>
21.	9104.	Molnár József segédszolga kérelme segély iránt . . . . . <i>Rössler tb. főjegyző.</i>
22.	7800.	Néhai Benes István seprős özvegyének kérelme segély iránt . . . . . <i>Rössler tb. főjegyző.</i>
23.	9204.	Özv. Göntzy Lipótné kérelme nyugdíjának 1200 koronában leendő megállapítása iránt . . . . . <i>Rössler tb. főjegyző.</i>
24.	9102.	Koncsol József napidijas kérelme 16 életévét betöltött Emma nevű leánya után családi pótlék megszavazása iránt . . . . . <i>Rössler tb. főjegyző.</i>
25.	6146.	Szauberer Dezső sekrestyés kérvénye 16-ik életévét túlhaladott hasonnevű fia után családi pótlék megszavazása iránt . . . . . <i>Rössler tb. főjegyző.</i>
26.	7593.	Tolna vármegye közönségének átirata munkásnői otthonok felállítása tárgyában . . . . . <i>Rössler tb. főjegyző.</i>
27.	7845.	Pozsony vármegye közönségének átirata az árva értékek gyümölcsözőbbé tétele céljából az értékpapirokba való fektetés törvény útján való biztosítása iránt . . . . . <i>Rössler tb. főjegyző.</i>
28.	8869.	Torontál vármegye közönségének átirata mezőgazdasági és technikai irányu 7 osztályu polgári iskolák megalkotása és felállítása iránt . . . . . <i>Rössler tb. főjegyző.</i>
29.	7049.	Goldmann Márkus bérkocsi tulajdonos kérelme községi kötelékbe leendő felvétel iránt . . . . . <i>Rössler tb. főjegyző.</i>
30.	8404.	A kolozsvári tudomány egyetem bölcsészeti karának kérelme a „Z. Palaticz nr. 1—8“ jelzésű okleveleknek két heti használatra leendő átengedése iránt . . . . . <i>Rössler tb. főjegyző.</i>
31.	9762.	Dr. Vandracsek Jenő t. főorvos kérelme szabadság engedélyezése iránt <i>Rössler tb. főjegyző.</i>
32.	8483.	Pak Henrik kassai lakos kérvénye a községi kötelékbe való felvételi díjnak leszállítása iránt . . . . . <i>Rössler tb. főjegyző.</i>
33.	9688.	A helybeli pénzügyintézetek ajánlata a város által felveendő lombard-kölcsön tárgyában . . . . . <i>dr. Kriebel főjegyző.</i>

JEGYZŐKÖNYV

Kassa szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1913. évi június hó 6-án megtartott rendes közgyűléséről.

Elnök: Sziklay Ede főispán.

Jelen voltak:

Dr. Szentlélek Gyula polgármester, dr. Kriebel Edgár polgármester helyettes, Varga Kálmán, Kossuth Lajos, dr. Körmendy-Ékes Lajos és dr. Vukovics Károly tanácsnokok, dr. Weisz Béla t. főügyész, Rössler István tb. főjegyző, Klekner Emil átvászéki ülnök, Göntzy János, Láng Lajos és Blanár Zoltán aljegyzők, Rössler Richárd főmérnök, Rozsics Jenő főszámvevő, dr. Aczél Gyula, Adler Náthán, dr. Ákos Izsó, Ambrózy Károly, dr. Aranyossy Arisztid, Balló Ferenc, Binder Ernő, dr. Blanár Béla, dr. Brósz László, Burger Lajos, Csoma Miklós, Deák Gyula, Engel Ármin, Fodor Jakab, Forgách István, Fürst Sándor, dr. Gaiger Ignác, Gerlóczy Béla, Gillinger János, dr. Grosschmied Géza, dr. Grósz Sándor, Grusz Frigyes, dr. Halmi Félix, dr. Halmi Béla, dr. Halmi Pál, Hegedüs János, dr. Hevessy Károly, Jávorszky János, Karsai Ervin, Karsai Károly, dr. Kérészy Zoltán, Kissváry Sándor, Klimkovics Elemér, Korláth Ferenc, Littmann Sándor, Matzner Samu, Mildner Ferencz, dr. Nagy Géza, dr. Neményi Vilmos, dr. Neuwirth Elek, Patzauer Hugó, Pausz Béla, Rozman Andor, Rupp Viktor, Steller Árpád, Schirger Gusztáv, dr. Siposs Aladár, dr. Szauberer Béla, Szémán József, Vandracsek Károly, dr. Varga Kálmán és Wirth József bizottsági tagok.

9942/176. szám

1913. kgy.

Elnöklő főispán ur üdvözlővén a megjelent bizottsági tagokat,

a mai napra egybehívott rendes közgyűlést megnyitottnak jelentette ki.

Jegyezte: *Rössler.*

9943/177. szám.

1913. kgy.

Napirend előtt dr. Szentlélek Gyula polgármester előterjesztette, hogy az 1886. évi 21. t.-c. 50. §-a értelmében a mai közgyűlés napirendjére kitűzött tárgyaknak tekintendők még:

9682. Rössler Richárd törvényhatósági főmérnök kérelme 3 havi fizetésének megfelelő előleg engedélyezése iránt.

9587. Szagányi Károly pénztári ellenőr kérelme 480 kor. fizetési előleg engedélyezése iránt.

9201. Előterjesztés a X-ik kereskedelmi oktatásügyi nemzetközi kongresszus és a VII-ik nem-

zetközi közgazdasági tanfolyam városunkat meglátogató tagjainak megvendéglése iránt.

Dr. Szentlélek Gyula polgármester kérelme 6 heti szabadságidő engedélyezése iránt.

A közgyűlés e bejelentést tudomásul vette.

Jegyezte: *Rössler.*

9638/178. szám.

1913. kgy.

Felolvasatott a polgármester jelentése a város közigazgatásának és gazdaságának az elmúlt hónapban tapasztalt állapota felől.

A közgyűlés a jelentés tartalmát általában tudomásul vette, egyben annak

1-ső pontja nyomán mély részvételnek adott kifejezést dr. Horváth Balázs kir. konviktusi kormányzó, Kassa egyházmegyei szentszéki tanácsos és egyházmegyei censornak folyó évi május hó 2-án bekövetkezett elhalálása felett.

A megboldogult több mint negyedszázadra terjedő kassai működése alatt nagyarányú társadalmi és irodalmi munkásságot fejtett ki s ez utóbbi téren, főleg a legrégebb magyar nyelvemlékek egyikének a „schlaegeli szójegyzék“ felfedezése által szerzett elévülhetetlen érdemeket, a melyek úgy Öfelségénél, mint a kultuszminisztérium részéről is elismerésre találtak.

Elhalálása nagy veszteséget jelent Kassa városára is, melynek érdekeit, mint törvényhatósági bizottsági tag mindenkor az igaz önzetlenség szerénységével és lelkes odaadással képviselte.

Mindezeknek kifejezést adva elhatározta a közgyűlés, hogy

néhai dr. Horváth Balázs emlékét a ma közgyűlés jegyzőkönyvben megörökíti s elhunytá felett érzett őszinte és mély részvételnek kifejezést ad s erről a megboldogult hozzátartozóit, valamint a jászóvári premontrei kanonokrendet értesíti.

Ugyancsak a havi jelentés 2 ik pontja nyomán mély részvételnek adott kifejezést a közgyűlés Gritzmacher Géának a városi adóhivatal főnökének folyó évi június hó 2-án bekövetkezett elhalálása felett.

A megboldogult ritka szorgalmu és lelkiismeretes tagja volt a tisztikarnak, a mely elhunytával puritán jellemű, mindenkivel szemben előzeny és közszeretben részesülő tagtársát vesz-tette el.

Mindezek folytán elhatározta a közgyűlés, hogy:

néhai Gritzmacher Géza adóhivatali főnök elhunytá felett érzett részvételnek a mai közgyűlés

jegyzőkönyvében kifejezést ad s erről a gyászoló özvegyet értesíti.

Erről a város tanácsa az iratok kapcsán a további intézkedés céljából értesítettik.

Jegyezte: *Rössler*.

9143/179. szám.

1913. kgy

Ezek után elnöklő főispán ur felolvastatja a 46 bizottsági tag által benyújtott indítványt, dr. Takács Menyhért jászóvári prépostnak a város diszpolgárává leendő megválasztása iránt. Az éljenzéssel fogadott indítvány elhangzása után felkéri a főispán ur Deák Gyula törvényhatósági bizottsági tagot, hogy az indítványt az ünnepélyesség fokozása céljából az elnöki emelvényen tartandó beszéddel indokolja meg.

Deák Gyula biz. tag elfoglalván az emelvényen az ünnepi szónoknak fentartott helyet, a következő beszédben méltatta dr. Takács Menyhért jászóvári prépostnak, hazánk és városunk kulturájának fejlesztése körül kifejtett érdemeit:

Tisztelt Közgyűlés!

A társadalmat, a nemzetet a polgárok tisztességes mindennapi munkája tartja fenn.

Ez az a mindennapi munka, melyet a kenyérkeresetért teljesítünk, melyet az irás szavai szerint arcunk izzadságában végezzük s amelynek alapját és indító okát a létfenntartási ösztöntől sugallt egészséges önzésben találjuk föl.

E meghatározással távolról sem akarom a kenyérkereső munkát kisebbiteni sőt hangsúlyozom, hogy az emberiség tulnyomó nagy részének e munka végzése képezi élethivatásának tartalmát s hogy e munka a társadalom megélhetésének, létezésének alapja, mert ez elégíti ki majdnem összes szükségleteinket.

Ennek a munkának ellenértéke anyagi szolgáltatás — vagyis — pénz.

Mindenkinek becsületes törekvése a munkájáért minél magasabb anyagi jutalmazást kívívni, az egyszerű kézimunkásnak ép úgy, mint a szellem munkásainak.

Van azonban t. Közgyűlés a munkának egy más faja is. Olyan munka, melyet nem magunkért, nem is legközelebbi hozzátartozóinkért teljesítünk, melynek indítója nem a kenyérkereset, hanem az önzetlenség, az altruizmus, ez a legszebb krisztusi vonás, mely a magunk érdekeinek háttérbe helyezésével felebarátaink boldogításában leli örömét, az a munkásság t. Közgyűlés, melynek célja a közjó, a polgárság anyagi vagy erkölcsi javainak megőrzése, avagy emelése, jótékony intézmények létesítése, vagy a világosság terjesztése az igaz hit és az igaz tudás ígéinek hirdetésével.

Ama másik, kenyérkereső hasznos munka mellett ez az utóbb jellemzett munka az t. Közgyűlés, melyet már nem mindnyájan végzünk, kik csekély szellemi és fizikai erőinket a mindennapi munka taposó malmában öröljük meg.

Ezt a munkát a kevesek, a kiválasztottak, a nagy anyagi javakkal, vagy kiváló szellemi képességekkel megáldottak teljesítik.

Az emberiség ama jóltevői végzik e munkát, kik ha földi javakban gazdagok, nem ülnek rá vagyonukra zsugoriként rekesztve ki mindenki mást annak élvezetéből, hanem pazar kézzel adják azt vissza a társadalomnak, gyámoltalanokat gyámoltatva, elesetteket felsegitve, betegeket gyógyítva, veszendő lelkeket megmentve s a társadalomnak visszaadva; ha pedig szellemiekben emelkednek ki közülünk, akkor eszméikkel, nagyszabásu kezdeményezéseikkel, ha kell lángszavukkal vagy magas állásuknak s kiváló személyiségüknek latbavetésével szolgálják a közt, a társadalmat, mely szerencsés őket magáéinak mondhatni.

Ez a munka az, t. Közgyűlés, mely mindnyájunkat arra figyelmeztet, hogy az emberiség élete nem merül ki a létért való küzdelem prózai túlekedésében, de megerősíti bennünk a hitet az emberiség szebb, nemesebb hivatásában. Ez ad az emberiségnek ideálokat, ragyogó példájával ez buzdítja a magasba törekvőket s végeredményében, igazában, ez viszi előbbre az emberiséget. (Tetszés)

Ezt a munkát nem pénzért teljesítjük, ezt anyagi javakkal nem fizethetjük meg. Pedig a társadalom jóltevőinek nagy tettei mindig megmozgatják a közlelkiismeretet s felkeltik abban a hála nemes érzetét.

Közhálánknak lerovására pedig nem csupán azért van szükségünk, hogy jóltevőinket jutalmazzuk s bebizonyítsuk, hogy érdemes volt értük dolgozni, fáradni, küzdeni, hanem azért is, hogy másokat is hasonló nemes munkálkodásra buzdítva, a közjónak újabb harcosokat teremtsünk.

A társadalomnak, egy város közönségének a hálája lerovására csak egy jutalmazás áll rendelkezésre: s ez az, hogy valakit a város diszpolgárává válasszon.

Egyetlen jutalmazási mód ez t. Közgyűlés, de éppen ezért ritka és értékes.

Semmiféle város, semmiféle község nem pazarolja e kitüntetést érdemtelenekre s bár Rákóczi városa sem szűkölködik kiváló férfiakban, évek hosszú sora telik el, míg a polgári elismerés e legszebb pálmáját valakinek odanyújtja.

Boldognak érzem magam t. Közgyűlés, hogy dr. Takács Menyhért jászóvári prépost ur Öméltóságának személyében egy ilyen minden tekintet-

ben érdemes férfiut ajánlhatok a t. Közgyűlésnek e legmagasabb polgári kitüntetésre. (Lelkes éljenzés.)

Vétenék a t. Közgyűlés tagjai ellen, ha hosszan akarnám méltatni dr. Takács Menyhért közéleti szereplését s ezzel azt látszanám feltételezni, hogy Önök azt nem ismerik ép oly jól mint én.

Elég, ha gazdag közéleti szerepléséből csak egy pár kiemelkedőbb mozzanatot ragadok ki; ha csupán a jótékony és közművelődési intézmények élén kifejtett áldásos működésére mutatok, hol ünnepi beszédeiben nemcsak a befutott utat világítja meg összefoglaló nagy elméjének szövétnekével — de nemes szívének és lánglelkének magasan lobogó fáklyájával a jövő haladás útját is megmutatja; ha a kassai egyetem érdekében lankadatlan buzgalommal, törhetetlen kitartással s ékesszólásának meggyőző erejével teljesített szolgálatait említem; ha csak legutóbb is a kassai állami kórház érdekében a megyegyűlésen megnyilatkozott nagyszabású s eredményes agitációját emelem ki, mely nélkül kérdéses, hogy városunknak egy modern közkórház létesítése iránti óhaja egyáltalán teljesebbé mehetett volna-e, vagy legalább is nem odáztatott volna-e el bizonytalan időnkig. Vagy mutassak-e rá arra az intézményre melynek Kassa város annyi generációja köszönheti középiskolai kiképeztetését s így műveltségének alapját, melyet az ő bölcs kormányzása alatt álló rend táplál anyagilag és szellemileg, melynek tanárai nemcsak a vallásnak, de a tudománynak is igazi felkent papjai s mely az ő tudásának, erkölcsének és bölcsességének oly méltó tükörképe?

Ha valakire, — dr. Takács Menyhétre ráillenek a költő szavai: „integer vitae scelerisque purus“! Igazi mintaképe ő az embernek, a főpapnak, a polgárnak. Az ő magas személyében olyan férfiú homlokát díszítjük az elismerés koszorújával, olyan követendő példát állítunk polgáraink szemé elé, aki nemcsak e városnak, de egész magyar hazánkunknak dísze válik.

Ajánlom ezek után dr. Takács Menyhért Öméltóságát Kassa sz. kir. város díszpolgárául.

Az éljenzéssel sűrűn megszakított nagyhatású beszéd elhangzása után a bizottsági tagok szünni nem akaró éljenzéssel és tapssal adtak kifejezést az indítványhoz való hozzájárulásuknak.

A tetszésnyilvánítás elhangzása után dr. Kérészy Zoltán biz. tag, a kassai kir. jogakadémia dékánja méltatta a következő szép beszédben az ország és a városunk kulturájának vezető egyéniségét:

Méltóságos Főispán Ur!

Tisztelt Közgyűlés!

Jól tudom, hogy mennyire nehéz helyzetben vagyok, amidőn azon fényes sikerű beszéd után,

melyben az ünnepi szónok, Deák Gyula biz. tag ur Takács Menyhért jászói prépost ur közéleti tevékenységét oly ékes szavakkal jellemezte, felszólalni bátorkodom. Teszem ezt mégis két jogcimen. Először, mert mint Kassa város egyik fontos hivatást betöltő kultur intézetének vezetője, némileg jogositva érzem magam arra, hogy röviden foglalkozzam e nagy horderejű indítvánnyal, mely dr. Takács Menyhért ur Öméltóságának a magyar közművelődés terén kifejtett érdemeit kívánja elsősorban honorálni s másrészt azért, mert a törvényhatósági bizottság azon tagjai nevében, akik, mint csekélységem is az indítvány aláírására felszólítást nyerni szerencsések nem lehettünk az ahhoz való készséges hozzájárulásunkat kinyilatkoztatni s ebbeli álláspontunkat néhány szóval indokolni óhajtom.

Tisztelt Közgyűlés! Takács Menyhért jászóvári prépost ur évek hosszú sora óta munkálkodik lelkes odaadással és fáradhatatlan buzgalommal Kassa város javának előmozdításán s különösen e város kulturális intézményeinek fejlesztésén és gyarapításán. Amily kegyeletes érzelmekkel s igaz lelkesedéssel viseltetik Kassának fényes történeti múltja iránt, ép oly meleg jóindulattal karolja fel s támogatja mindenkor e város fejlesztésére irányuló törekvéseinket s munkásságunkat. Több ízben hallottam tőle, hogy legfőbb törekvését, legforróbb vágyát képezi, hogy ez a város ismét kivívja azt a fényes pozíciót, melyet az 17. és 18. századok folyamán a nemzeti szabadságainkért és jogainkért folytatott dicső küzdelmek idején elfoglalt s hogy ekkép Kassa a jövőben is Felsőmagyarországnak vezető városa legyen, irányt szabjon a Felvidék szellemi életének, erőteljes oszlopa legyen a magyar állameszmének, hatalmas vidéki központjául szolgáljon a magyar tudományos életnek, a nemzeti közművelődésnek.

Ezt a nagy eszmét szolgálja komoly munkássággal, szilárd akarattal, fényes tehetségének és gazdag tudásának egész erejével Takács Menyhért jászóvári prépost ur.

Tisztelt Közgyűlés! A francia köztársaság egyik legnagyobb államférfia s jelenlegi elnöke egy nemzeti ünnepélyen tartott fényes szónoklatában a patriotizmusnak, a polgári kötelességnek lényegét igen találóan határozta meg, midőn ezt mondá: Hogy egy nemzet igazán erős, egységes és osztatlan legyen, ahhoz nem elég a nyelvnek, a törvényeknek, szokásoknak s erkölcsöknek közössége. Ehhez szükséges az is, hogy a polgároknak, kik a nemzetet alkotják, meg legyen a közös akarat a nemzet javáért és érdekeiért való küzdelemre, szükséges, hogy a nemzet minden tagja tudja és érezze, hogy ő egy nép összeségnek alkotó eleme, a nemzeti organizmusnak egy sejtje, a közélet har-

monikus rendjének egyik tényezője és ehhez képest minden polgár komoly, odaadó igyekezettel s tevékenységgel szolgálja a haza érdekeit s illően kivegye a maga részét a nemzeti munkából.

Tisztelt Közgyűlés! Takács Menyhért ebben az ideális értelemben fogja fel s teljesíti a maga polgári kötelességeit a haza iránt! Ő igazán komoly és hasznos tevékenységgel járul hozzá a nemzeti munkához s ebbeli hasznos, áldásos működésnek igen jelentékeny s értékes részét Kassa városnak szenteli.

Illő és méltó dolog tehát, hogy őt diszpolgári oklevéllel tüntessük ki, hogy így tiszteletünk és elismerésünk jeléül ünnepélyes formában csatoljuk polgári közönségünk grémiumához ezt a kiváló férfit, aki Kassa város polgáraival magát törekvésben, érzelemben gondolkodásban s munkálkodásban mindenkor egynek, mindenkor szolidárisnak érezte.

A javaslatához a legnagyobb örömmel csatlakozom s kérem a tisztelt Közgyűlést, hogy azt egyhangulag magáévá tenni s Takács Menyhért jászói prépost ur Öméltóságát Kassa sz. kir. város diszpolgárává megválasztani méltóztassék!

A beszéd és az annak nyomában fakadt éljenzés és taps lecsillapultával

elnöklő főispán ur a közgyűlés tagjainak általános helyeslésétől kísérve a következő lelkes szavakkal ajánlja az indítvány elfogadását.

Tisztelt Közgyűlés!

A felmerült indítvány a város társadalmának közérzéséből fakadt oly érdemek elismeréséül, melyek a mindennapi kötelességteljesítést messze túlszárnyalják.

Az indítvány szószólója ékes és tartalmas szavakkal okolta meg ama javaslatot, hogy dr. Takács Menyhért jászóvárosi prépost ur Öméltósága a város nagy fia, e város diszpolgárává választassék.

A prépost ur Öméltósága e város határain túlterjedő tevékenységgel karol fel minden nemes eszmét és hazafias ideált és szónoklata varázsával, tetterős kézzel viszi elől a magyar kultúra zászlóját s mikor az egész édes haza közművelődését szolgálja szíve minden dobbanásával, fiui hűsége és szeretetteljességével szülővárosa kulturális fejlődését mozditja elő, mert alkotásainak intézményeivel Kassát akarja gazdagítani.

Öméltósága jellemének, nagy tehetségének s kimagasló munkásságának fényessége szülővárosára száll vissza!

Javaslom, méltóztassék az indítványhoz egyhangulag hozzájárulni s azt határozattá emelni.

Minthogy pedig a felolvasott indítványt és az elhangzott beszédeket a törvényhatósági bizottság tagjai lelkes éljenzéssel és egyre megújuló tapsal fogadták,

elnöklő főispán ur a törvényhatósági bizottság közgyűlésének határozata képen kijelentette, hogy a törvényhatósági bizottság

egyhangulag és az elhangzott beszédek hatása alatti lelkes hangulatban dr. Takács Menyhért főpapot, a jászóvári premontrei rend prépostját, a magyar főrendiház tagját, Kassa város hű fiát hazánk és városunk kulturájának vezető egyéniségét hervadhatatlan érdemeinek elismeréséül és a város közönsége köszönetének, hálájának és nagybecsülésének maradandó jeléül és bizonyosságul Kassa szab. kir. város diszpolgárának egyhangulag és lelkesedéssel megválasztotta.

Együttal dr. Siposs Aladár biz. tag indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy az elhangzott beszédeket az ülésről vezetett jegyzőkönyvében szösz szerint megörökíti,

elnöklő főispán ur pedig a hozott határozat ünnepélyes voltának fokozása céljából a közgyűlés tanácskozáását 5 percre felfüggesztette.

Ezen határozatról a város tanácsa a diszpolgári oklevél kiállítására és annak ünnepélyes módon való átnyújtására céljából kivonaton értesítendő.

Jegyezte: *dr. Kriebel.*

9933/180. szám.

1913. kgy.

Tárgyaltatott a város tanácsának előterjesztése a cs. kir. szab. Kassa—oderbergi vasut összes magyarországi vonalainak részére Kassán létesítendő üzletvezetőség tárgyában, illetve jelentése arról, hogy az üzletvezetőség Kassán való felállításának feltételeire vonatkozóan a Kassa—oderbergi vasut vezérigazgatósága és a város kiküldöttei között 1913. évi május hó 17-én létrejött és 9419/1913 szám alatt iktatott előzetes megegyezéshez a vasut vezérigazgatósága a kormány jóváhagyásától feltételezetten véglegesen hozzájárult.

Minthogy az említett előzetes megegyezés 1-ső pontja értelmében az esetre, ha a cs. kir. szab. Kassa—oderbergi vasut összes magyarországi vonalainak részére legközelebb felállítandó üzletvezetőségnek állandó székhelyéül Kassa választatnék a város közönsége hajlandó az üzletvezetőség céljaira az üzletvezetőségi palota felemeléséhez a Klobusitzky-utcán, a hadtestparancsnoksággal szemben három utcára homlokzattal bíró 788.21 kereken 800 négyszögöl kiterjedésű telket, melynek forgalmi értéke négyszögölenként minimálisan 130 koronára tehető, ingyen rendelkezésre bocsátani,

s minthogy törzsvagyonra vonatkozó határozatok meghozatalánál az 1912 évi LVIII. t.-c. II. rész 10. §-a értelmében névszerinti szavazással a jelenlevők többsége dönt; az elnöklő főispán ur elrendelte a névszerinti szavazást arra nézve, hogy a város közönsége hajlandó-e:

az üzletvezetőségi palota felemeléséhez a Klobusitzky-utcán a hadtestparancsnoksággal szemben három utcára homlokzattal bíró 788.21 kereken 800 négyszögöl kiterjedésű telket, melynek forgalmi értéke négyszögölenként minimalisan 130 koronára tehető, ingyen rendelkezésre bocsátani?

Igen, vagy nem?

Igennel szavaztak: Adler Náthán, Ambrózy Károly, dr. Aranyossy Arisztid, dr. Blanár Béla, Blanár Zoltán, dr. Brósz László, Deák Gyula, Forgács István, Fürst Sándor, dr. Gaiger Ignác, Gerlóczy Béla, Gillinger János, Göntzy János, dr. Grosschmid Géza, Grusz Frigyes, dr. Halmi Félix, dr. Halmi Béla, dr. Halmi Pál, dr. Hevessy Károly, Jávorszky János, Karsai Károly, dr. Kérészy Zoltán, Kissváry Sándor, Klimkovics Elemér, Korláth Ferenc, Kossuth Lajos, dr. Körmendy-Ékes Lajos, dr. Kriebel Edgár, Láng Lajos, Littmann Sándor, Matzner Samu, Mildner Ferenc, dr. Neményi Vilmos, dr. Neuwirth Elek, Patzauer Hugó, Pausz Béla, Rozmann Andor, Rozsics Jenő, Rössler István, Rössler Richárd, Rupp Viktor, Steller Árpád, Schirger Gusztáv, dr. Siposs Aladár, dr. Szauberer Béla, Szémann József, dr. Szentlélek Gyula, Vandraeck Károly, dr. Varga Kálmán, Varga Kálmán, dr. Vukovics Károly, dr. Weisz Béla, Weisz Ignác, Wirth József.

Nemmel senki nem szavazott

A főispán ur ezen eredményhez képest kijelentette, miszerint a közgyűlés elhatározta, hogy amennyiben a cs. kir. szab. Kassa—oderbergi vasut összes magyarországi vonalai részére legközelebb felállítandó üzletvezetőségnek állandó székhelyül Kassa választatnék az üzletvezetőség céljaira

1. az üzletvezetőségi palota felemeléséhez a Klobusitzky-utcán a hadtestparancsnoksággal szemben, három utcára homlokzattal bíró 788.21 négyszögöl, kereken 800 négyszögöl kiterjedésű telket, melynek forgalmi értéke négyszögölenként minimalisan 130 koronára tehető, ingyen rendelkezésre bocsátja.

Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy hajlandó

2. a cs. kir. szab. Kassa—oderbergi vasut összes Kassán állomásozó tisztviselőinek a fizetésük után járó pótdókat egyszersmindenkorra elengedni;

3. a személyzet részére szükséges lakások biztosítása tekintetében mindazt megtenni, ami ebben a vonatkozásban a vasut vezérigazgatóságának legmesszebbmenő támogatására alkalmas;

4. A tisztviselőknek mintegy évi 50.000 koronára rugó lakbérilletményéhez az üzletvezetőség működésének megkezdése napjától számítandó két éven át és pedig az A) táblázatba tartozó tiszt-

viselők részére 20, a B) táblázatba tartozó tisztviselők részére 10 % lakbér pótlékot biztosítani;

5. az üzletvezetőség ideiglenes elhelyezésére szolgáló, a szertárhelyiségeket is betudva, mintegy 35—36 helyiséget 1914. év végéig saját költségünkön bérelni arra az időre, míg az üzletvezetőségi épület elkészül,

6. amennyiben az ideiglenesen igénybeveendő helyiségekben átalakítások volnának szükségesek, úgy ezen átalakításoknak, valamint a netán szükséges visszaátalakításoknak költségeit viselni;

7. hajlandó az üzletvezetőség működésének tényleges megkezdésétől kezdődőleg számított 10, azaz tíz éven át minden ellenszolgáltatás nélkül évi 5000, azaz ötezer korona hozzájárulást biztosítani.

A törvényhatósági bizottság megadja a felhatalmazást a tanácsnak arra, hogy a cs. kir. szab. Kassa—oderbergi vasut vezérigazgatóságával a szerződést ily értelemben azonnal megköthesse s mindazon intézkedéseket megtehesse, amelyek a megkötendő szerződésből kifolyólag a város feladatát képezik.

Mivel a Kassa oderbergi vasut vezérigazgatósága az üzletvezetőségi palota építését még a folyó évben megkezdeni kívánja, az üzletvezetőség pedig működését még a folyó év őszén megkezdi, utasítja a törvényhatósági bizottság a tanácsot, hogy a városi közművek igazgatósága raktárának elhelyezéséről és azon helyiségeknek, — amelyek az üzletvezetőségi palota építése folytán lebontandók — pótlásáról gondoskodjék és megadja a felhatalmazást ahhoz, hogy az üzletvezetőség hivatalai ideiglenes elhelyezésének céljaira amennyiben a város részére előnyösebb ajánlatot nem kapna, a Kovács utca és Franciskánus-utca sarkán álló két emeletes bérházat a benne levő összes helyiségekkel, pincékkel és padlással együtt folyó évi november hó 1-től kezdődőleg évi 12.000, azaz tizenkettőezer korona bérért Balló Ferenc háztulajdonostól kibérelhesse, kikötve azt, hogy a netalán szükségessé válható átalakítási és visszaátalakítási költségeket a háztulajdonos a sajátjából tartozik fizetni és hogy a város a 12.000 korona évi bér fizetésére csak 1914. év végéig vállal kötelezettséget s azontul amennyiben a helyiségekre még szükség lenne, a bért — amely 1915. november hó 1-ig felemelhető nem lesz — a cs. kir. szab. Kassa—oderbergi vasut fogja viselni.

Az üzletvezetőség ide helyezésével kapcsolatos minden kiadás a XXI. cimmél nyitandó önálló rovaton számolandó el és további intézkedésig ideiglenes folyószámla kölcsönből fedezendő.

Ezen határozat felolvastatván, a közgyűlés nyomban hitelesítette.

Erről a város tanácsa ezen határozat felterjesztése, a szükséges tárgyalások lefolytatása és további intézkedés céljából értesítendő.

Jegyezte: *Rössler.*

9474/181. szám.

1913. kgy.

Tárgyaltatt az építkezési állandó szakbizottságnak a Reiter Györgyné szül. Kremla Julia kassai lakos tulajdonát képező és a Széchenyi liget területébe beékelte ugynevezett uszodakertnek megszerzése, továbbá a Vizi-utca folytatásának az özv. Fáy Andrásné telkén át a Széchenyi-liget felé való megnyitása és az e célból szükséges kisajátítások tárgyában előterjesztett javaslata, továbbá a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak 123445/912. számú leirata az uszodakertnek a Felsőmagyarországi Rákóczi-Muzeum érdekeire való tekintettel a város részére való megszerzése tárgyában.

A törvényhatósági bizottság, a tanács mint állandó választmány javaslata értelmében tekintettel az építkezési szakbizottság idevonatkozó javaslataiban felscrolt fontos indokokra, nevezetesen arra, hogy az uszodakertnek a Vizi-utca folytatásába eső, magántulajdont képező területnek a Széchenyi-ligethez való hozzácsatolása a liget egysége — és terjedelmének természetes kiegészítése, illetve a belváros közepéből a Széchenyi-ligethez és a vasuti raktárakhoz való közvetlen hozzájutás céljából, valamint egy a közegészségügyi érdekek szempontjából immár nélkülözhetetlen uszócsarnok létesíthetése miatt okvetlenül szükséges, továbbá tekintettel a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak 1912. évi szeptember hó 14-én a város közönségéhez intézett leiratára, mely szerint az uszodakert mai területén a Hernád-Malomárok partján egy széles utnak létesítése az új muzeumnak a vasutól való közvetlen megközelíthetése és az új muzeum diszes épületsoportozatának érvényesülése céljából ugyancsak mellőzhetetlen, kimondja, hogy az ezen közérdekű célok megvalósításához szükséges területeket városi tulajdonul megszerzi.

Mivel pedig ezeknek a területeknek alku útján való megszerzése nem sikerült és erre kilátás nincsen, a telekkönyvi tulajdonosokkal szemben élni kíván az 1881. évi XLI. t.-c. 3. szakaszában biztosított kisajátítási jogával és egyrészt utcanyitás, utcaszabályozás és utlétesítés valamint az új muzeum részére szükséges előtér biztosítása, másrészt az új uszócsarnok, mint fontos közegészségügyi intézmény létesítése céljából ezeket az ingatlanokat kisajátítja, megjegyezvén, hogy a Reiter Györgyné született Kremla Julia kassai lakos tulajdonát képező következő ingatlanoknak, ugymint: a kassai 2896. sz. telekjegyzőkönyvben 1158/a

hrsz. alatt felvett 120 négyszögöl kiterjedésű polgári uszodának és a kassai 999. sz. telekjegyzőkönyvben 1158/b hrsz. alatt felvett ház és 1 hold 1184 négyszögöl kiterjedésű udvar és kertnek, továbbá a Fáy Andrásné született Mecsey Klára tulajdonát képező és a kassai 4829. sz. telekjegyzőkönyvben 1157. hrsz. alatt felvett 746 négyszögöl kiterjedésű ház, csür és kertnek kisajátítás útján való megszerzése céljából a kisajátítási jogot a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urtól ezennel kérelmezi.

A fentiekre való tekintettel Reiter Györgyné sz. Kremla Julia kassai lakosnak a Hernád-Malomárok partbérleti szerződésének meghosszabbítása iránt benyújtott kérelmét, mint olyat, mely a m. kir. belügyminiszter urnak 1912. évi április hó 30-án kelt 61757/912. sz. rendeletével amugyis véglegesen el lett utasítva, Urbán Pál dr. ügyvédnek pedig idevonatkozó beadványát, mint tárgyalásra egyáltalában nem alkalmasat — anélkül, hogy azokkal érdemben foglalkoznék — irattárba helyezni rendeli.

Együttal utasítja a törvényhatósági bizottság a tiszti főügyészt, hogy a kassai 2896. sz. telekjegyzőkönyvben felvett Reiter-féle polgári uszoda javára bekebelezett vízhasználati jognak a telekkönyvből való töröltetése iránt az 1883. évi március hó 29-én 47/1528. sz. kgy. határozattal elfogadott „kölcsonös nyilatkozat“ 7. pontja értelmében az 1912. évi április hó 30-án 1225/17. sz. közgyűlési határozat illetve a m. kir. belügyminiszter urnak ezt jóváhagyó 61757/912. sz. rendelete alapján azonnal intézkedjék.

Miről 1. a városi tanács a további intézkedések megtétele végett az iratok kapcsán, 2. dr. Weisz Béla tiszti főügyész értesítendők.

Jegyezte: *Rössler.*

9689/182. szám.

1913. kgy.

Tárgyaltatt Estefányi János kassai lakossal, a Vörösmarty-utca 1. sz. telek tulajdonosával az ezen telken foganatosítandó építkezésekre vonatkozó engedély megadása alkalmával a városi tanács 3302/913. sz. határozata értelmében utcaterületül átengedendő telekrészért a város által fizetendő kárpótlási összegnek az építkezési szabályrendelet 16. szakasza szerint barátságos egyezség útján való megállapítása tárgyában Estefányi János kassai lakossal felvett 9635/913. tan. szám alatt iktatott jegyzőkönyv.

A közgyűlés az utcaterületül átengedendő telekrészért és a rajta álló házrészért Estefányi János háztulajdonos által igényelt kárpótlási összeget, nevezetesen az 5874 négyszögöl kiterjedésű telekrészért négyszögölenként 300, azaz háromszáz ko-

ronát, az ezen telekrészen álló házrészért pedig négyszögméterenkint 65, azaz hatvanöt koronát tulmagasnak ítéli s ugyancsak indokolatlannak tekinti a háztulajdonosnak azt az igényét, hogy a város a tervezési költségek címén állítólag felmerült 4000 korona költséget részére megtérítse, miért is a jogügyi, pénzügyi és gazdasági együttes bizottságok és a tanács mint állandó választmány javaslatának elfogadásával kimondja, hogy Estefányi János kassai lakos egyezségi ajánlatát a város részéről elfogadhatónak nem találja, hanem nevezett az építkezési szabályrendelet 16. pontja értelmében a kárpótlási összeg megállapítása iránti igényével a kir. törvényszékhez utasítja, kijelentvén, hogy a bíróságnak jogerőre emelkedett ítéletét a város közönségére nézve kötelezőnek elismeri.

Erről értesítendő: 1. a város tanácsa az iratok kapcsán; 2. Estefányi János háztulajdonos kassai lakos.

Jegyezte: *dr. Kriebel.*

8871/183. szám.

1913. kgy.

Tárgyalás alá vétetett a városi közművek igazgatóságának 2128/913. sz. előterjesztése a Kálvária-utcából a faraktár felé vezető Bucsu-utcáig szükségessé vált 79 m. hosszú csatorna kiépítése tárgyában.

A közgyűlés elfogadva az együttes bizottság valamint a tanács mint állandó választmány javaslatát elhatározta, hogy a dr. Deil Jenő s Kohányi Kálmán kassai háztulajdonosok telkén, valamint a püspöki kerten s a női gazdasági tanintézetben keresztül húzódó árok közegészségügyi szempontból megszüntetessék; illetőleg e célból a Kálvária-utcából a faraktár felé vezető Bucsu-utcáig egy 79 mtr hosszú csatorna kiépíttessék.

Az ekként előálló s 2900 koronát tul nem haladó költség kölcsön útján lesz fedezendő.

Erről értesítetik a városi tanács az iratok kapcsán megfelelő további intézkedés céljából, a városi közművek igazgatósága és dr. Deil Jenő kassai lakos.

Jegyezte: *Rössler.*

7141/184. szám.

1913. kgy.

Tárgyalás alá vétetett a városi erdőhivatal 170-913. számú előterjesztése az Erdőgazdaság intézéséről szóló szabályrendelet módosítása iránt.

Miután a szabályrendelet módosítása előzetesen bizottságilag letárgyalva nem lett, a közgyűlés elfogadva az együttes bizottság valamint a tanács mint állandó választmány javaslatát; az erdőhivatal fenti számú jelentését albizottság elé

utasította s abba a tanács tagjait valamint Beller Károly, dr. Blanár Béla, Deák Gyula, Fürst Sándor, Gerlóczy Béla, dr. Halmi Béla, Hegedüs János, dr. Hercz Ignác, dr. Kérészy Zoltán, Korláth Ferenc, Kozák János, dr. Maléter István, Rác Ernő, Rozmann Andor, Steller Árpád, dr. Siposs Aladár, dr. Szauberer Béla és dr. Varga Kálmán bizottsági tagokat küldte ki.

Erről értesítetik: 1. Kassa város tanácsa az iratok kapcsán megfelelő intézkedés céljából és 2. a városi erdőhivatal.

Jegyezte: *Rössler.*

8782/185. szám.

1913. kgy.

Tárgyalás alá vétetett Lekly Gyula kir. tan. mint zenebizottsági elnöknek előterjesztése a városi zeneiskola öt tanárának lakbér kiegészítés iránt benyújtott kérelme tárgyában.

Miután a kérelem előzetesen bizottságilag letárgyalva nem lett, a közgyűlés elfogadva az együttes bizottság valamint a tanács mint állandó választmány javaslatát, a zenebizottsági elnök fenti előterjesztését albizottság elé utasította s abba a tanács tagjait, valamint Beller Károly, dr. Blanár Béla, Deák Gyula, Fürst Sándor, Gerlóczy Béla, dr. Halmi Béla, Hegedüs János, dr. Hercz Ignác, dr. Kérészy Zoltán, Korláth Ferenc, Kozák János, dr. Maléter István, Rác Ernő, Rozmann Andor, Steller Árpád, dr. Siposs Aladár, dr. Szauberer Béla, dr. Varga Kálmán bizottsági tagokat küldte ki.

Erről értesítetik: 1. Kassa város tanácsa az iratok kapcsán további intézkedés céljából, 2. Lekly Gyula kir. tan. mint zenebizottsági elnök.

Jegyezte: *Rössler.*

7002/186. szám.

1913. kgy.

Tárgyaltatott Rössler Richárd törvényhatósági főmérnök kérelme 800 korona uti- és napidij átalány megállapítása iránt.

A közgyűlés a gazdasági, pénzügyi és jogügyi bizottság, valamint a tanács, mint állandó választmány javaslatának elfogadásával elhatározta, hogy Rössler Richárd törvényhatósági főmérnök kérelmét teljesíti s részére a kért 800 korona napidiját és utiátalányt folyósítja.

Erről a város tanácsa további intézkedés céljából kivonaton értesítendő.

Jegyezte: *Blanár.*

9247/187. szám.

1913. kgy.

Tárgyalás alá vétetett Rozsics Jenő főszámvevő kérelme a VII. fizetési osztály II-ik fokozatába leendő sorozata iránt.

A közgyűlés tekintettel arra, hogy kérvényező 1908. február hó 1 én vette át a számvevőség vezetését s azt a mai napig is megszakítás nélkül vezeti, elfogadta az együttes bizottság valamint a tanács, mint állandó választmány javaslatát és kérelmezőt folyó évi február hó 1-től kezdődőleg a VII. fizetési osztály II-ik fokozatába osztotta be.

Erről a tanács és Rozsics Jenő főszámvevő kivonaton értesítettnek.

Jegyezte: *Rössler.*

5341/188. szám.

1913. kgy.

Tárgyaltatott Kavocsán községnek kérelme az iránt, hogy a szokolyi erdőnek Homuczin nevű részletében fakadó forrást a községben létesíteni szándékolt vízvezeték céljára ingyen felhasználhassa s hogy a vízvezetéknek vascsőveit a városi erdőkben díjmentesen vezethesse.

Amennyiben a város közönségének is érdeke, hogy az öt körülvevő községek egészséges és bő forrásu vízzel legyenek ellátva, a közgyűlés az együttes bizottságok valamint a tanács, mint állandó választmány egybehangzó javaslatára a kérelmet 1913. évi december hó 31-ig bezárólag teljesíti, illetve megengedi, hogy kérelmező község a fent megjelölt forrást a létesítendő vízvezeték céljaira a fennebb kitett időpontig díjmentesen igénybe vehesse s a vezeték vascsőveit ez ideig a városi erdőkben díjmentesen elhelyezhesse.

A város közönsége érdekeinek megóvása szempontjából azonban kiköti:

a) hogy a városi területen elhelyezett vezeték azon részen, melyben az 6—10 atmosphaera nyomásnak lesz kitéve öntött vascső helyett Mannesmann (hengerelt) vascsővek alkalmaztassanak;

b) hogy a vízvezeték szolgálati medencéjének tulfolyója zománcozott kőagyagcsőből készüljön és a legközelebbi vízlevezető árokba vezetessék s úgy e vezeték torkolata

c) mint az iszap kibocsátó helyek a vízmosság ellen megfelelően biztosítottassanak;

d) hogy a kérelmező község a forrás és a vízvezeték céljaira elfoglalt területek tulajdonjogának elismerése fejében az engedély tartama alatt a városi pénztárba évenként egy husz koronás aranyat fizet;

e) hogy a község, a község határában gyakorolható vadászati jogot 1913. évtől kezdődőleg 12, azaz tizenkettő éven át évi 100 korona haszonbér összeg mellett a város közönségének biztosítja, ez időtől pedig az engedély tartamának további éveiben e vadászati jogot illetőleg, ha azt a város közönsége ez időben megtartani óhajtja, a város közönségének elsőbbséget biztosít;

f) hogy a vízvezeték városi területen fekvő részének felügyeletével és jókarban tartásával megbízott alkalmazottak, ha a városi erdőgazdaság szempontjából kifogás alá esnek a város tanácsának kívánására a szolgálatból elbocsátassanak;

g) hogy a létesítendő vízvezeték egyik kútja közvetlenül a városi erdőri lak közvetlen közelében állíttassék fel;

h) s végül, hogy amennyiben e vízvezeték létesítése elsősorban s csaknem kizárólag a község közönségének érdeke, míg a várost mint erdőbirtokost e kérdés nem érinti, ennek létesítési költségeihez a város közönsége csakis belsősege arányában tartozik hozzájárulni, erdőbirtoka után azonban nem.

Erről Kavocsán község előjárósága és a szükséges intézkedések megtétele céljából a tanács kivonaton értesítendő.

Jegyezte: *Láng.*

8223/189. szám.

1913. kgy.

Tárgyaltatott a város tulajdonát képező s a Neumosz és a Veresrák melletti cserjés területek eladásának ügye.

Amennyiben a Varga János miszlókai lakos, valamint a Müller János és Kelbel János miszlókai lakosok által, utóbbiaknak közösen tett ajánlataiban megajánlott vételár az eladni kért ingatlan értékével arányban nem áll,

a közgyűlés nevezetteket vételi ajánlatával elutasítja

s az együttes bizottságok, valamint a tanács, mint állandó választmány egybehangzó javaslatára elhatározza, hogy az ingatlanokat írásbeli zárt ajánlati versenytárgyalás útján adja el, melynek fogantatásával a város tanácsát bizza meg.

Erről Varga János, Müller János és Kelbel János miszlókai lakosok, valamint az iratok kapcsán a tanács kivonaton értesítendő.

Jegyezte: *Láng.*

8442/190. szám.

1913. kgy.

Tárgyalás alá került a városi tanács előterjesztése, a házi kezelésben lévő mintegy 252 kat. hold kiterje-

désü mezőgazdaság részére egy 6 lóerejű gőzgépnek megfelelő benzinmotoros szalmakazalozóval ellátott cséplőkészletnek 12.000 korona és egy villamos szecska-vágónak 600 kor. költség keretén belül leendő beszerzése iránt.

Minthogy a Dárius hegyi gazdaság nem oly nagy terjedelmű, hogy a cséplőkészlet beszerzését indokolta tennie, a közgyűlés az együttes szakbizottságok és a tanács, mint állandó választmány javaslatának elfogadásával az előterjesztésnek a cséplőkészlet beszerzésére vonatkozó részét elejtette és csupán a villamos szecska-vágónak 600 korona költség keretén belül leendő beszerzését engedélyezte.

Egyidejűleg a közgyűlés utasította a város tanácsát, hogy a Dárius hegyi gazdaság vizellátásának biztosítása tekintetében újabb javaslatot tegyen.

Erről a város tanácsa kivonaton értesítendő.

Jegyezte: Göntzy.

4608., 8331., 9248., 191. sz.

1913. kgy.

Tárgyalás alá került Rozsics Jenő v. főszámvevőnek a városi fogyasztási adóhivatal ez időszaki vezetőjének javaslata egy huskimérő csarnok felállításának elrendelése és az erre szükséges területnek kisasajátítás utján való megszerzése iránt.

Minthogy a benyújtott javaslat abból a szempontból hogy a huscsarnok ügye a vásárcsarnokkal együtt vagy ettől elkülönítve oldandó meg, még tanulmányozást igényel és a határozathozatal legalább a hozzávetőleges költségek ismeretét tételezi fel, a közgyűlés e tárgyat több bizottsági tag hozzászólása után a napirendről leveszi s utasítja a tanácsot, hogy a huscsarnok valamint a vásárcsarnok

8260/193. szám.

1913 kgy.

Tárgyalás alá került a m. kir. belügyminiszter urnak 1913. évi 49967/VIII. számú leirata a város gyámpénztárában kezelt pénzek gyömölcsötzetéséről és a tartalék alap javára levonható jutalékokról szóló szabályrendelet módosítása ügyében.

A közgyűlés az együttes szakbizottságok és a tanács mint állandó választmány javaslatára az 1912. évi 22159/456 sz. alatt megalkotott fenti szabályrendeletet a m. kir. belügyminiszter urnak 1913. évi 49967/VIII. számú rendeletében foglaltaknak megfelelően megváltoztatva a következő szöveggel alkotta meg:

ügyét tegye tanulmányozás tárgyává s ennek eredményét terjessze a közgyűlés elé.

Erről a város tanácsa további eljárás céljából az iratok kapcsán kivonaton értesítendő.

Jegyezte: dr. Kriebel.

4981/192. szám.

1913. sz.

Tárgyalás alá került dr. Halmi Béla bizottsági tag indítványa a város jövedelmeinek fokozása és az egyes emelkedő igények kielégítése érdekében a vásári díj-jegyzék, illetve a hid- és kövezetvám egyes díjtételeinek a viszonyokhoz mért emelése illetve módosítása iránt.

A közgyűlés a több tekintetben elavult díj-jegyzéknek revisióját maga részéről is szükségesnek tartván, az erre vonatkozó tanulmányok meg-
ejtése és a szabályrendelettervezet elkészítése céljából az indítványozó, továbbá Beller Károly, Fürst Sándor, Korláth Ferenc, Kozák János, dr. Siposs Aladár, Varga Bertalan és Wirtschafter Pál biz. tagokból és Bikky József mészáros kassai lakosból álló bizottságot küld ki azzal, hogy megbízásában a tanácsal karöltve eljárván, működése eredményéről a közgyűlésnek mielőbb javaslatot tegyen.

Erről a város tanácsa az iratok kapcsán és az egyes bizottsági tagok kivonaton értesítendő.

Ezen határozat meghozatala után elnöklő főispán ur az elnöki teendőkkel dr. Szentlélek Gyula polgármestert bizván meg,

a tárgysorozat 16. pontjától kezdve a közgyűlés tanácskozásait a polgármester vezette.

Jegyezte: dr. Kriebel.

Kassa szab. kir. városnak a gyámpénztári pénzkezelési rendszerről, a gyámpénztárban kezelt pénzek gyümölcsöztetéséről és a tartalékalap javára levonható jutalékokról szóló

SZABÁLYRENDELETE.

1. §.

Kassa szab. kir. város a kiskorúak és gondnokoltak minden készpénzét, tehát a letétben ideiglenesen kezelt készpénzeket is, amennyiben a betét természete ki nem zárja, az összesített pénzkezelési rendszer szerint, az 55200/1903. B. M. szabályzatban előirt módon kezeli.

2. §.

A gyámpénztárból kölcsön csakis jelzálogi biztosítékra adható. A kölcsönöket az árvaszék szavazza meg. A kölcsön kamatlába (Öt) 5%-ban állapítatik meg. A késedelmesen befizetett kamatösszeg után (Öt) 5% késedelmi kamat fizetendő.

3. §.

A gyámpénztárból adható kölcsön legkisebb összege 500 koronában, a legnagyobb összege pedig 40.000 koronában állapítatik meg.

4. §.

Kölcsönök legfeljebb 32 évre félévi utólagos egyenlő részletekben leendő törlesztés mellett engedélyezhetők.

Az egész kölcsönösszegnek vagy egy részének lefizetése a törlesztési évek előtt is követelhető, illetve teljesíthető, de ebben az esetben a három hónapi felmondás kölcsönösen kikötöttik. Adós az általa bejelentett felmondás esetében a már esedékessé vált félévi kamatot köteles megfizetni, illetőleg annak visszatérítésére igényt nem tarthat.

Ha azonban az adós az év január és július hó 1-ső napján a kamatokat, vagy a tőke részleteket be nem fizetné, vagy ha a házra engedélyezett kölcsönöknél a tüzkárbiztosítási összeg kifizetését évenként a gyámpénztárnál nem igazolná, vagy az épület jókarban tartására gondot nem fordítana, vagy ha a kötött feltételeket egyébként be nem tartaná és végül ha a gyámpénztári szabályzat 79. §-a harmadik bekezdésében jelzett esetben mulasztás történnék, a kölcsön felmondás nélkül is lejárnak és behajtandónak tekintendő.

Ha az adós elmulasztott kötelezettségének pótlólag megfelel, az árvaszék — saját felelőssége mellett — a kölcsönt az adósnál továbbra is meghagyhatja.

5. §.

A városi gyámpénztár csakis Kassa szab. kir. város területén fekvő ingatlanokra és csakis a becsérték $\frac{1}{3}$ része erejéig nyújt kölcsönt.

6. §.

Az ingatlanok becsértéke vagy adóalapon, vagy a forgalmi érték szerint állapítatik meg.

„Adóalap szerinti becslésnél a földadó 100-szorosa, házbér alá eső házaknál pedig a házbéradó 100-szorosa és a házosztályadó alá elő házaknál a házosztályadó 200-szorosa adja a becsértéket.“

7. §.

A forgalmi érték szerinti becslést a helyi viszonyokhoz képest a fél kérelmére és költségére az árvaszék rendeli el.

8. §.

A forgalmi érték szerinti becslést az árvaszék egy kiküldött tagjának közbenjöttével az árvaszék által kinevezett és megeskettett két szakértő teljesíti. (133300/1912. B. M. sz. körrendelet 14. §-a).

Házak becsértékének megállapítása céljából szakértőkül a városi mérnökök is kiküldhetők.

A becsérték meghatározásáról „Becslevél“ állítandó ki. Az eljárásról felveendő jegyzőkönyvben külön is ki-

tüntetendő :

- a) a folyamodó által kért kölcsön összege,
- b) a jelzálogul felajánlott ingatlan telekkönyvi helyrajzi száma és térmértéke,
- c) az ingatlan évi egyenes állami adójának összege,
- d) az ingatlant terhelő köztartozások összege és a bekebelezett egyéb terhek,
- e) az ingatlan forgalmi értéke,
- f) az épületek leírása, építési anyaga, lakrészeinek száma, esetleg bérjövödelme,
- g) a becslést eszközölő szakértők nevei,
- h) a tüzkár elleni biztosítás esetében a biztosítási összeg. A becslésről szóló becslevelet és jegyzőkönyvet az árvaszék kiküldött tagja veszi fel és azt ő és a becslők aláírni tartoznak.

9. §.

Kerteknél, szőlőknél, erdőknél a föld értéke vehető számításba, a rajtok lévő fák és ültetvények a becslésből kihagyandók.

10. §.

A becsüsök díjai 2000 koronáig terjedő kölcsönök-nél 5 koronában, 2000 koronától 15.000 koronáig terjedő kölcsönöknél 15 koronában, 15.000-től 30.000 koronáig 40 koronában, ezenfelül minden 1000 korona

után 1 koronában állapíttatnak meg. A becsüsök díjai kölcsöntkérő által a gyámpénztárba előzetesen befizetendők. Az árvaszék tagja azonban csakis az általános szervezeti szabályrendelet §-ában meghatározott esetekben számíthatja fel az ott megállapított napidíjat.

11. §.

Gyámpénztári kölcsön engedélyezéseért az árvaszékhez kell folyamodni.

A kölcsönkérvényhez mellékelni kell a jelzálogilag felajánlott ingatlan legújabb hiteles telekkönyvi kivonatát; földbirtoknál az évi egyenes földadó mennyiségét igazoló és illetékes hatóság hivatalos pecsétjével ellátott és az illetékes közeg által aláírt adóbizonylatot, melynek tüzetesen meg kell határoznia az ingatlant és annak földadóját úgy, hogy ha a kölcsön biztosításul több ingatlan ajánlatik fel, azok adója külön is kitüntessék, azonkívül tartalmaznia kell azt is, hogy a fél, akinek részére az kiállított, a telekkönyvi tulajdonosként vezetett egyénnel azonos; házbirtoknál azonfelül bemutatandó a házbérvallomási iv hiteles másolata, kataszteri birtokive és az adót is feltüntető birtokazonossági bizonyítvány, esetleg az érték megállapítására szolgáló egyéb adatok is (épületek leírása, építési anyaga, lakrészeinek száma, esetleg bérjövödelme) előterjesztendők.

12. §.

A kölcsönkérvények beérkezésük sorrendjében intézendők el.

Amennyiben az árvaszék a folyamodóknak kölcsönt engedélyez, a megszavazott kölcsön mennyiségét és feltételeit a folyamodóval oly figyelmeztetéssel közli, hogy ha a kérvényezett összegnél esetleg kisebb összegben megszavazott kölcsön elfogadását 8 nap alatt be nem jelenti, kérelmétől elállottnak fog tekintetni.

13. §.

A kölcsön megszavazásában nem vehetnek részt oly árvaszéki tagok, kiknek a kölcsöntkérővel szemben való érdekeltsége megállapítható.

14. §.

A kölcsönt megszavazó véghatározatban azon előfeltételeken kívül, melyek teljesítése esetén a kölcsön engedélyeztetik, az épületek jókarban tartása is kikötendő, s ennek elvállalása iránti kötelezettség a kötelezvényben is kitünttetendő.

Ugyszintén kötelező a házra engedélyezett kölcsönöknél a lejárt tüzkárbiztosítási összeg kifizetését igazoló díjváltónak évenként a gyámpénztárnál leendő bemutatása, ha pedig a tüzbiztosítás lejárt volna, annak megújítása.

Végül kimondandó, hogy három évnél régebben lejárt kamathátralék fedezésére és a kölcsönügylettel járó mindennemű költségek és kiadások (per, végrehajtási, tűzbiztosítási, a kötelezvény bekebelezésével, a kifizetéskor a nyugtázással és a törlési engedéllyel járó mindennemű bélyeg és illeték) biztosítására a tőkével egy rangsorban és pedig:

500 K-ig	120 K.
500—1000 K-ig	150 K.
1000—2000 K-ig	200 K.
2000—5000 K-ig	300 K.
5000 K-án felül minden további 1000 K után 50 K is bekebeleztetendő.	

Ha a kölcsöntkérő a tűzkár elleni biztosítást eszközölni elmulasztaná, azt terhére és költségére a 20. §-ban megjelölt s a kölcsön összegből visszatartott biztosítékból megtenni az árvaszék jogosult.

Abban az esetben, ha a jelzálogul felajánlott ingatlanra előző terhek vannak bekebelezve s a terhek a kért kölcsönből ki nem fizettetnek, vagy a gyámpénztár részére ezeket megelőző rangsor nem biztosítható, kikötendő, hogy az adós minden évben a január havi törlesztés alkalmával a gyámpénztár előtt nyugtával tartozik igazolni, hogy a gyámpénztári kölcsönt megelőző terhek után a kamatokat kifizette, mert ellenesetben az árvaszék jogosult a kölcsönt azonnal felmondani és azt behajtani.

15. §.

Házakra kölcsön csak abban az esetben adható, ha azok szilárd és tűzálló anyagból (kő, téglá) épültek és ugyanilyen tetővel (cserép, pala, bádóg) vannak fedve.

Közös telekkönyvi tulajdont képező ingatlan birtokjuttalékára vagy egyes hányadrészére, továbbá malmokra, jótékony intézetek, zárdák és egyházak ingatlanaira kölcsön nem engedélyezhető.

16. §.

Minden egyes kölcsön kötelezvény, az ezen szabályrendelethez fűzött közjegyzői okirat alakjában állítandó ki a főügyész közbenjöttével, mely közjegyzői okiratnak az 1874. évi XXXV. t.-c. 111. és 112. §-ában biztosított azonnali végrehajtásos kedvezményt kell tartalmaznia. A kötelezvényhez törlesztési terv csatolandó.

17. §.

A megszavazott kölcsönök kiutalása csak akkor rendelkezhető el, ha

a) az 55200/1903. B. M. szám alatt kiadott szabályzatnak, valamint a megszavazás feltételének megfelelő alakban kiállított s a megfelelő jelzálogi bekebelezési záradékkal ellátott kötelezvény bemutatott,

b) a kölcsön bekebelezésével járó illeték kifizetése igazoltatott,

c) a lejárt tüzbiztosítás díjváltó beváltását, s amennyiben a tüzbiztosítás lejárt volna, annak megújítását a kölcsöntvevő igazolta,

d) ha az ingatlan után lejárt adók és köztartozások, úgy a gyámpénztári kölcsönt megelőzőleg bekebelezett terhek lejárt kamatainak kifizetésére vonatkozó nyugtát (-ákat) fél bemutatta,

e) ha a kölcsön megszavazása alkalmával kikötött egyéb felvételeknek elég tétetett.

f) és végül hiteles telekkönyvi kivonattal igazoltatik a kölcsönnek és járulékainak a biztosítékul felajánlott ingatlanra a megszavazásnak megfelelő zálogjogi bekebelezése.

18. §.

Amennyiben a kölcsön természete megkívánja, különösen konverziók keresztülvitele esetén, a kölcsönösszeg az ügyész kezébe is kiutalható, a ki annak első helyen való bekebelezéséről ez esetben is gondoskodik és az adóssal elszámolási jegyzőkönyvet vesz fel, melyet az árvaszékhez záros határidőn belül beterjeszteni köteles.

19. §.

A nyugták, a kötelezvény bekebelezésével és a zálogjog törlésével járó mindennemű bélyeg és illeték és egyéb a kölcsönügyből kifolyólag előállott kiadások és költségek a kölcsöntvevőt terhelik.

20. §.

A kölcsönösszeg a kölcsöntvevő szabályszerű nyugtája ellenében a tőke után a legközelebbi január, illetve július hó 1-éig esedékes kamat, valamint a tüzbiztosítási díjváltónak az árvaszék által történő beváltásának biztosítékául a tüzkárbiztosítás egyik évi díjrészletének levonása mellett rendszerint a fél kezébe fizetendő. A tüzbiztosításra visszatartott összeg a kölcsönvevő fél javára letétként kezelendő.

21. §.

A kötelezvény és a bekebelezést igazoló hiteles telekkönyvi kivonat, a becslevél és a tüzkárbiztosítási kötvény megőrzés végett a gyámpénztárban helyezendők el.

22. §.

A gyámpénztár pénzkészletének azt a részét, a mely a jelzálogi biztosítás mellett kikölcsönözve nincsen, a törvényhatósági bizottság az 1877. XX. t.-c. 291. §-ában előírt névszerinti szavazással (a szavazók neveinek feljegyzése mellett) és pedig évről-évre kijelölendő pénzintézetbe való elhelyezése által gyümölcsöztetik.

Ha a gyámpénztár pénzkészlete több pénzintézetnél helyeztetik el, az elhelyezés aránya a törvényhatósági bizottság által megállapítandó.

23. §.

A folyó kiadásokra okvetlenül szükséges készpénzben mindenkor csak ezer (1000) korona tartható készletben, az ezen felüli összeg szintén a törvényhatósági bizottság által kijelölt pénzügyintézetnél (-eknél) helyezendő el.

24. §.

A gyámoltak és gondnokoltak javára a gyámpénztárban kezelt és magánosoknál, valamint pénzügyintézeteknél elhelyezett tőkepénzek után az 55200/1903. B. M. sz. szabályzat 92. §-a szerint kiszámított kamat járandóságból tiz (10) %, a gyámpénztár által a hivatkozott szabályzat 94. §-a alapján beváltott kamat és osztalék szelvények értékéből pedig 2 % vonandó le a gyámpénztári tartalékalap javára

25. §.

Jelen szabályrendelettel a m. kir. belügyminiszter 28071/1878. számú leiratával jóváhagyott szabályrendelet hatályon kívül helyeztetik.

Ezen szabályrendelet a belügyministeri jóváhagyás közhirrre tételétől számított 15 nap után lép életbe.

Ezen szabályrendelet az 1886. évi XXI. t.-c. 8. §-a értelmében 30 napi hztáridővel kihirdetendő és jóváhagyás céljából a magyar királyi belügyminiszter urhoz bemutatandó.

Erről a város tanácsa az iratok kapcsán értesítendő.

Jegyezte: *Göntzy.*

9199/194. szám.

1913. kgy.

Tárgyaltatott Matej Jenő adótiszt kérelme segély iránt.

A közgyűlés az együttes szakbizottságok és a tanács mint állandó választmány egybehangzó javaslatával szemben folyamodó segély iránti kérelmének helyt nem adott.

Erről a város tanácsa értesítendő.

Jegyezte: *Göntzy*

9034/195. szám.

1913. kgy.

Felolvastatott Veres Sándor városi vízvezetéki szolgának kérvénye 2 havi szabadságidő és segély engedélyezése iránt.

A közgyűlés a kérvényben felhozott indokok alapján nevezett részére megrongált egészségének helyreállítása céljából 2 havi szabadságidőt és egy

havi fizetésének megfelelő 70 korona összegű segélyt szavazott meg.

Erről folyamodó és az összes iratok kapcsán a tanács kivonaton értesítendő.

Jegyezte: *Blanár.*

9253/196. szám.

1913. kgy.

Tárgyaltatott a város tanácsának előterjesztése az iránt, hogy özv. Budai Sándorné volt városi szolgáló özvegye kegydíjban részesíttessék.

Amennyiben nevezett férjének javadalmazása alapján csakis évi 266 kor 66 fillér nyugdíj illeti meg, a közgyűlés az együttes bizottságok, valamint a tanács mint állandó választmány egybehangzó javaslata alapján özv. Budai Sándorné részére néhai férje 30 éves szolgálatára s a férje után élvezett nyugdíjösszeg alacsony voltára való tekintettel folyó évi február hó 1-től kezdődőleg évi 133 kor. 34 fillér, azaz Egyszázharminchárom korona 34 fillér kegydíjat szavaz meg, úgy hogy

nevezett e két rendbeli járandósága összesen évi 400 koronát fog kitenni.

Az itt megszavazott kegydíj 12 havi egyenlő részletben lesz a költségvetés XVI. cím 1/2. rovata terhére elszámolandó.

Erről özv. Budai Sándorné és a szükséges intézkedések fogantatása céljából az összes iratok kapcsán a városi tanács kivonaton értesítendő.

Jegyezte: *Láng.*

8849/197. szám.

1913. kgy.

Tárgyalás alá került a kassai Iparosok és Munkások Betegsegélyző Egyletének kérelme 200 korona évi segély engedélyezése iránt.

A közgyűlés a tanács mint állandó választmány javaslatához képest e tárgyat a napirendről levette azzal, hogy a felett a költségvetés tárgyalása alkalmával fog érdemben határozni

Erről a város tanácsa értesítendő.

Jegyezte: *Göntzy.*

2104/198. szám.

1913. kgy.

A közgyűlés Molnár József városi adóhivatali segéd-szolga kérelme alapján

feleségének hosszas betegségére való tekintettel a XX. cím II/5 rovata terhére egyszersmindenkorra egy havi fizetésének megfelelő 70 azaz Hetven korona segélyt szavazott meg.

Erről kérelmező és az iratok kapcsán a tanács kivonaton értesítendő.

Jegyezte: *Láng.*

7800/199. szám.

1913. kgy.

Felolvastatott özv. Benes Istvánné volt városi seprős özvegyének kérelme temetési költségekhez való hozzájárulás iránt.

A közgyűlés az együttes bizottságok, valamint a tanács, mint állandó választmány javaslatára elhatározta, hogy folyamodót néhai férje után egy havi fizetésének megfelelő 60, azaz hatvan korona temetkezési segélyben részesíti.

Erről a folyamodó és az iratok kapcsán a tanács kivonaton értesítendő.

Jegyezte: *Blanár.*

9204/200. szám.

1913. kgy.

Göntzy Lipót volt városi kiadó özvegyének kérelme nyugdíjának 1200 K-ban leendő megállapítása iránt.

Amennyiben folyamodót az új nyugdíjszabályzat értelmében csak évi 1120 korona nyugdíj illeti meg, holott a régi nyugdíjszabályzat alapján kérelmezőnek évi 1200 korona nyugdíjra lett volna igénye

s mert továbbá az új nyugdíjszabályzat éppen azért lett életbe léptetve, hogy a nyugdíjasok anyagi helyzetén javítson,

a közgyűlés a kérelmet méltányolva, az együttes bizottságok valamint a tanács, mint állandó választmány egybehangzó javaslatára özv. Göntzy Lipótnénak az évi 80 korona különbözetet a nyugdíj folyósításának napjától, azaz 1911. évi május hó 1-től kezdődőleg megszavazza s ez összeget kegydíj címén a költségvetés XVI. cím 1/2. rovata terhére rendeli elszámolni.

Erről a kérelmező és az iratok kapcsán a tanács kivonaton értesítendő.

Jegyezte: *Láng.*

9102/201. szám.

1913. kgy.

Tárgyalás alá került Koncsol József napidíjas kérvénye a 16. életévét betöltött Emma nevű gyermeke után élvezett családi pótléknak további engedélyezése iránt.

Mint hogy folyamodó hiteltérdemlőleg igazolta, hogy Emma nevű leánya a kassai Orsolyaszüzek vezetése alatt álló polgári leányiskola rendszeres hallgatója

a közgyűlés az együttes szakbizottságok és a tanács, mint állandó választmány javaslatához képest elhatározta, hogy folyamodó részére a nevezett gyermeke után élvezett családi pótléket még egy évre engedélyezi oly hozzáadással azonban, hogy a családi pótlék esedékes részletei csak az esetben fizetendők ki, ha folyamodó az iskolai év befejeztével hiteltérdemlőleg igazolja, hogy gyermeke a tanulmányokban kiváló eredményt ért el.

Erről a város tanácsa értesítendő.

Jegyezte: *Göntzy.*

6146/202. szám.

1913. kgy.

Tárgyaltatott Szauberer Dezső sekrestyés kassai lakos kérvénye 16. életévét betöltött hasonnevű fia után családi pótlék megszavazása iránt.

A közgyűlés a tanács, mint állandó választmány javaslatára elhatározta, hogy nevezettnek Dezső nevű fia után a családi pótléket az 1913. évre kiutalja, mert iskolai bizonyítvánnyal igazolta, hogy fia jelenleg a kassai állami felsőkereskedelmi iskola középső osztályának rendszeres tanulója.

Erről a folyamodó és az összes iratok kapcsán a tanács kivonaton értesítendő.

Jegyezte: *Blanár.*

9339. 7593/203. szám.

1913. tan.

Tolnavármegye közönségének körlevelére a közgyűlés a tanács, mint állandó választmány javaslata alapján elhatározta, hogy a munkásnő otthonoknak felállítása érdekében a belügyminiszter urhoz hason szellemű feliratot intéz.

Erről a város tanácsa és Tolnavármegye közönsége kivonaton értesítendő.

Jegyezte: *Blanár.*

7845/204. szám.

1913. kgy.

Tárgyalás alá került Pozsony vármegye közönségének körlevele gyámi értékek gyümölcsözőbbé tétele érdekében azoknak értékpapirokban való elhelyezése ügyében.

A törvényhatósági bizottság a gyámi pénzek elhelyezésének törvényhozási szabályozását a közel jövő sürgős feladatának tekintvén,

a tanács mint állandó választmány javaslata elhatározta, hogy e tárgyban a m. kir. kormányhoz hasonló szellemű felirattal fordul.

Erről a város tanácsa az iratok kapcsán és Pozsony vármegye közönsége értesítendő.

Jegyezte: *Gönty.*

8869/205. szám.

1913. kgy.

Felolvastatott Torontál vármegye közönségének körlevele a mezőgazdasági és technikai irányu 7 osztályu polgári iskolák felállítása iránt.

A közgyűlés elhatározta, hogy ez ügyben úgy a vallás- és közoktatásügyi mint pedig a földmívelésügyi m. kir. miniszter urhoz hasonló szellemű felirattal fordul.

Erről Torontál vármegye közönsége és az iratok kapcsán a tanács kivonaton értesítendő.

Jegyezte: *Láng.*

7049/206. szám.

1913. kgy.

Tárgyaltatott Goldmann Márkus bérkocsi tulajdonos kassai lakos kérelme Kassa szab. kir. város községi kötelékébe leendő felvételének kilátásba helyezése iránt.

A közgyűlés a tanács, mint állandó választmány javaslatainak elfogadásával a folyamodónak kilátásba helyezte, hogy azon esetben, ha a magyar állampolgárságot megszerzi és a város pénz-

tárába 100, azaz egyszáz korona felvételi díjat befizet, a város községi kötelékébe fel fog vétetni.

Erről a város tanácsa, a város polgármestere a kérvény és mellékletei kapcsán, s folyamodó értesítendő.

Jegyezte: *Blanár.*

8404/207. szám.

1913. kgy.

Felolvastatott a Kolozsvári m. kir. Ferenc József tudományegyetem bölcsészeti karának kérvénye a város levéltárában levő „Z. Palaticz nr. 1–8“ jelzésű okleveleknek kikölcsönzése tárgyában.

A közgyűlés a tanács, mint állandó választmány javaslata a kérelemnek helyt adva, felhatalmazza a város tanácsát, hogy a kérelmezett okleveleket a szokásos óvintézkedések betartása mellett a kolozsvári tudományegyetem bölcsészeti karának 1 havi használatra kikölcsönözhesse s illetve használat végett megküldhesse.

Erről a város tanácsa a kérvény kapcsán értesítendő.

Jegyezte: *Gönty.*

9762/208. szám.

1913. kgy.

A polgármester 3271/1913. eln. sz. előterjesztésére a közgyűlés dr. Vandracsek Jenő városi tiszti főorvos részére 6 heti szabadságidőt engedélyez. Erről a tanács kivonaton értesítendő.

Jegyezte: *Blanár.*

8483/209. szám.

1913. kgy.

Tárgyalás alá került Pak (Hench) Henrik kassai lakosnak kérelme az iránt, hogy községi kötelékbe való felvételi díja leszállíttassék.

A közgyűlés az együttes bizottságok valamint a tanács mint állandó választmány egybehangzó javaslata elhatározta, hogy az 10231/247 1912. számu közgyűlési határozattal 100 koronában megállapított felvételi díjat 50 azaz Ötven koronára szállítja le.

Erről kérelmező és az iratok kapcsán a tanács kivonaton értesítendő.

Jegyezte: *Láng.*

9688/210. szám.

1913. kgy.

A helybeli pénzüzetek ajánlatát a város által felveendő lombardkölcson tárgyában, mely a tárgysorozat 33. pontja gyanánt szerepelt

a közgyűlés a tanács, mint állandó választmány javaslatára a napirendről levette s a tanácsot további tárgyalásra utasítja.

Erről a város tanácsa az iratok kapcsán kivonaton értesítendő.

Jegyezte: *Dr. Kriebel.*

9682/211. szám.

1913. kgy.

Tárgyalás alá került Rössler Richárd törvényhatósági főmérnök kérvénye 1200 korona fizetési előleg engedélyezése iránt.

A közgyűlés a tanács, mint állandó választmány javaslatára a kérelmet teljesíti és ehhez képest utasítja a város tanácsát, hogy folyamodónak fizetési előleg címén 1200 azaz Ezerkettőszáz koronát fizessen ki és ezt az egész összeget folyamodó fizetéséből 12 egyenlő havi részletben vonja le.

Erről a város tanácsa a kérvény kapcsán értesítendő.

Jegyezte: *Blanár*

9587/212. szám.

1913. kgy.

A közgyűlés Szagányi Károly pénztári ellenőr kérelmére

a XI. cím VII/1. rovata terhére 480, azaz négyszáznyolcvan korona fizetési előleget engedélyez azzal, hogy ez összeg 12 havi egyenlő részletben lesz kérelmező fizetéséből a XI. cím I/1. rovata javára levonásba hozandó.

Erről folyamodó és az iratok kapcsán a tanács kivonaton értesítendő.

Jegyezte: *Láng.*

9201/213. szám.

1913. kgy.

A tanács mint állandó választmány javaslatának elfogadásával

elhatározta a közgyűlés, hogy a folyó év augusztus és szeptember havában Budapesten megtartandó X. Kereskedelmi Oktatásügyi Nemzetközi Kongresszus és a VII. Nemzetközi Közgazdasági Tanfolyam résztvevőinek Kassa városát is meglátogató csoportját megvendégeli és e célból valamint a város nevezetesebb pontjait ábrázoló képes levelezőlapok előállításának költségeinek fedezésére 500 koronáig terjedő hitelt szavaz meg a XXI. cím I/1. rovata terhére.

Erről a város tanácsa további intézkedés céljából az iratok kapcsán kivonaton értesítendő.

Jegyezte: *dr. Kriebel.*

9944/214. szám.

1913. kgy.

Dr. Szentlélek Gyula polgármester kérelmére a közgyűlés a hat heti szabadságot engedélyezte.

Erről értesítetnek: 1. dr. Szentlélek Gyula polgármester, 2. dr. Kriebel Edgár polgármester-helyettes.

Jegyezte: *Rössler.*

9945/215. szám.

1913. kgy.

Ezzel a mai napra egybehívott rendes közgyűlés napirendje kimerítettén,

az elnöklő polgármester a közgyűlés tanácskozását befejezettnek nyilvánította s a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére határidőül 1913. évi június hó 9-ik napjának délelőtti 11 óráját tűzte ki s azzal a közgyűlés a város tanácsát s a kebeléből e célra kiküldött Dr. Halmi Béla, Kozák János, Rupp Viktor, Dr. Siposs Aladár, Steller Árpád és Wirth József bizottsági tagokat bizta meg.

Jegyezte: *Rössler.*

9946. szám.

1913. tan.

Jegyzőkönyv

a hitelesítő tanács 1913. évi június hó 9-én megtartott üléséről.

Elnök: dr. Szentlélek Gyula polgármester.

Jelen voltak: dr. Kriebel Edgár polgármester-helyettes, dr. Körmendy-Ékes Lajos, Kossuth Lajos, dr. Vukovics Károly tanácsnokok, Rössler István tb. főjegyző, dr. Weisz Béla t. főügyész, Göntzy János, Láng Lajos, Blanár Zoltán aljegyzők, dr. Halmi Béla, Kozák János, Rupp Viktor, Steller Árpád, dr. Siposs Aladár törvényhatósági bizottsági tagok.

A folyó évi június hó 6-án megtartott rendes közgyűlés jegyzőkönyve felolvastatván,

az hitelesített s hiteles másolatban a m. kir. belügyminiszter urhoz felterjesztendő.

Kmft.

Dr. Szentlélek Gyula s. k.
polgármester.

Rössler István s. k.
tb. főjegyző.

Előfizetési felhívás.

A törvényhatóságok hivatalos lapjának jelentőségét a törvényhozás is méltányolván, Kassa sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 1911. január hó 30-án megtartott közgyűlésében elhatározta, hogy VÁROSI KÖZLÖNY címen hivatalos lapot ad ki s abban nemcsak a város tisztviselőit, hanem a nagyközönséget is általánosságban érdeklő közleményeket közzéteszi. Egyrészt tehát a hivatalos lap tartalmának közérdekű voltára való tekintettel, másrészt több oldalról megnyilvánuló óhajnak engedve: Kassa sz. kir. város tanácsa f. évi május 28-án megtartott ülésében elhatározta, hogy hivatalos lapját, a VÁROSI KÖZLÖNY-t hozzáférhetővé teszi a nagyközönség s általában mindazok számára, akik e város közügyei, közigazgatása, továbbá gazdasági és kulturális élete iránt fokozottabb mérvű érdeklődéssel viselkednek.

A VÁROSI KÖZLÖNY előfizetési ára július hó 1-től december 31-ig 3 korona.

Az előfizetés megkönnyítése céljából mai számunkhoz postautalványt mellékelünk.

Az előfizetési díjak a városi pénztárba (Városháza földszint) küldendők.

A VÁROSI KÖZLÖNY SZERKESZTŐSÉGE.

Varosház I. emelet. Telefonszám: 333.

Pályázatok, hivatalos hirdetések, körözüvények.

Budapest székesfőváros tanácsa.

294219 sz.
1913 IV.

KÖRÖZÉS.

A Kispest községben 1892. évben született állandó lakással nem bíró Nagy Vilma cseléd illetőségének megállapítása vált szükségessé.

Fölkérjük az összes hazai közigazgatási hatóságokat, hogy a nevezettet nyomoztatni s föltalálás esetén a saját és szülei származási és illetőségi viszonyaira vonatkozóan tüzetesen kihallgatni, a fölvett jegyzőkönyvet pedig hozzánk megküldeni sziveskedjenek.

Nemleges értesítések mellőzendők.
Budapest, 1913. április 28.

A székesfőváros tanácsa:

Czibor főjegyző h.

Budapest székesfőváros tanácsa.

294323 1913-IV.

KÖRÖZÉS.

A Nagyszében községben 1881. évben született, állandó lakással nem bíró Lőrinczi Berta (szülei: L. István és Sencsen Róza varrónő) illetőségének megállapítása vált szükségessé. Fölkérjük az összes hazai közigazgatási hatóságokat, hogy a nevezettet nyomoztatni s föltalálás esetén a saját és szülei származási és illetőségi viszonyaira vonatkozóan tüzetesen kihallgatni, a fölvett jegyzőkönyvet pedig hozzánk megküldeni sziveskedjenek.

Nemleges értesítések mellőzendők.
Budapest, 1913. április 28-án.

A székesfőváros tanácsa:

Czibor főjegyző h.

Budapest székesfőváros tanácsa.

252983. sz.
1913—IV.

KÖRÖZÉS.

A Budapesten 1870. évben született, állandó lakással nem bíró Lemberger Sándor (szülei L. Ignác és Hartmann Antonia) ruhatisztító illetőségének megállapítása vált szükségessé. Felkérjük az összes hazai közigazgatási hatóságokat, hogy a nevezettet nyomoztatni s föltalálás esetén a saját és szülei származási és illetőségi viszonyaira vonatkozóan tüzetesen kihallgatni, a felvett jegyzőkönyvet pedig hozzánk megküldeni sziveskedjenek.

Nemleges értesítések mellőzendők.
Budapest, 1913. évi május 19-én.

A székesfőváros tanácsa:

Czibor, főjegyző h.

Békésvármegye alispánjától.

8946/1913. ikt. szám.

KÖRÖZÉS.

1901. évi születésű, ref. vallású Darula György nevű gyermek, kinek nevelő szülei Darula Pál és Bogyó Ilona voltak, Pardi Sándorné született Hajdu Juliánna füzesgyarmati lakostól megszökött

Személyleírása:

Termete: sugár

Arca: hosszukás.

Szeme: világos barna.

Szemöldöke: barna.

Orra: rendes.

Haja: barna.

Fogai: épek.

Ruházata: állami gyermekmenhelyi, be van oltva.

Különös ismertető jele: nincsen.

Nyomozandó és feltalálás esetén a gyulai gyermekmenhelybe szállítandó.

Gyulán, 1913. évi június hó 13-án.

Alispán helyett:

dr. Dániel Sándor
vármegyei főjegyző.

Kassa sz. kir. város polgármestere.

3293.

1913. eln. sz.

HIRDETMÉNY.

Közhirre teszem, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter ur f. évi 63914/24. sz. rendeletével kibocsátott és a cs. és kir. hadseregbeli hadapród iskolában magyar honos ifjak részére fentartott s az 1913/4. tanév elején betöltendő magyar állami alapítványi, magán alapítványi és tandíjfizetéses helyekre vonatkozó pályázati hirdetmény irodámban a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők.

Ez alkalommal fölhivom a város közönségének figyelmét arra, hogy óhajtandó lenne, hogy a lovassági és a traiskircheni tüzérségi hadapródiskolába való felvételre a magyar ifjak nagyobb számmal pályázzanak, mert ezen hadapródiskolának párhuzamos magyar osztályai csakis akkor állíthatók fel, ha azokba elegendő számú magyar ifju jelentkezik.

Kassa, 1913. június 16.

Dr. Kriebel
polgármester h.

Kassa szab. kir. város tanácsától.

10622 sz.

1913 tan.

HIRDETMÉNY

A Ksod. vasut üzletvezetőségének tisztviselői részére folyó évi augusztus hó 1-től kezdődőleg szükséges 20 darab 5, 4 és 3 szobás lakás, továbbá 27 darab 2 és 1 szobás lakás. Felhívja a tanács azokat a háztulajdonosokat, akiknek házaiban ilyen méretű üres lakások rendelkezésre állanak, hogy a részletesen körülírt lakásokat dr. Körmendy-Ékes Lajos városi tanácsosnál írásban jelentsék be.

Kassán, 1913. évi június hó 21-iki tanácsüléséből.

Dr. Kriebel Edgár s. k.
polgármester h.

Kassa szab. kir. város polgármesterétől.

10152. sz.

1913. tan.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Kassa szab. kir. város tanácsa az épülő közigazgatási tanfolyam és az azzal kapcsolatos internátus részére szükséges ágyneműek, asztalterítők stb. biztosítására versenyárgyalást hirdet.

A szükséglet a következő:

1. 190 darab háromrétű matrac,
2. 190 drb szalmazsák,
3. 190 drb lószőrfejtáncos,
4. 605 drb lepedő,
5. 540 pokróczuzat,
6. 50 fürdőlepedő,
7. 180 drb kétrétű télipokróc,
8. 570 drb párnahuzat,
9. 500 drb törülköző,
10. 450 drb asztalkendő,
11. 90 drb asztalterítő,
12. 6 pár papucs,
13. 15 drb alsónadrág,
14. 15 drb kórházi kabát,
15. 6 drb sapka.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy „Ajánlat a közigazgatási tanfolyam és internátus részére szükséges szövőipari cikkek szállítására“ felirással ellátott, pecséttel lezárt borítékba helyezték és Kassa szab. kir. város polgármesteréhez címzett ajánlatukat 1913. évi július hó 3-ik (harmadik) napjának délelőtti 11 órájáig be-

adják. mert később érkezett ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

Ajánlatok felbontási ideje 1913. évi július hó 3-ik napjának délelőtti 11 órája.

A szállítandó áruk a meglévő magyar gyártmányu mintadaraboknak megfelelően készíten-dők, melyek a polgármesteri hivatalban megtekinthetők.

A mintadarabok egy pályázónak sem adhatók ki.

Pályázó köteles ajánlatához eredeti minta darabokat mellékelni, amelyek a pályázat eldölte után visszaadatnak.

A szállítás határideje 1913. augusztus 31.

Bánatpénzül az ajánlat szerinti érték 5 százaléka teendő le készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban, vagy megfelelő betét-könyvekben.

A tanács fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlati árakra tekintet nélkül szabadon válasszon, vagy a ki-írt szükséglet 20 százalékánál kevesebbet ren-delhessen meg, esetleg új versenytárgyalást ír-hasson ki

A szállítási feltételek és az ajánlati minta a polgármesteri hivatalban megszerezhető.

Kassán, a város tanácsának 1913. évi ju-nius hó 21-iki tanácsüléséből.

Dr. Kriebel Edgár s. k.
polgármester h.

Kassa szab. kir. város tanácsától.

10635 tan. szám.

1913.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Kassa szab. kir. város tanácsa az épülő közigaz-gatási tanfolyam és az azzal kapcsolatos internátus részére szükséges evőeszközök és edényneműek és mosókonyha felszerelés biztosítására nyilvános ver-senytárgyalást hirdet.

A szükséglet a következő:

ELSŐ CSOPORT.

Evőeszközök.

230	darab	alpakka	evőkanál
230	"	"	kés
230	"	"	villa
230	"	"	kávéskanál
230	"	"	evőeszköztartó
230	"	"	számozott szalvéta gyűrű

40	darab	alpakka	levesmerő kanál
40	"	"	csuszpeizos kanál
20	"	"	husszedő villa
20	"	"	pecsenyés kanál.

MÁSODIK CSOPORT.

Edényneműek.

480	darab	fehér	mély tányér
480	"	"	lapos tányér
240	"	"	kis tányér
240	"	"	kávés csésze
240	"	"	kávés csészealj
50	"	porcellán	leveses tál
50	"	"	főzelékes tál
20	"	alpakka	kenyér kosár
10	"	"	nagy tálca
50	"	porcellán	pecsenyés tál
40	"	"	sótartó
30	"	"	szószos csésze
120	"	zománcozott	korsó
720	"	"	vizespohár

HARMADIK CSOPORT.

Mosókonyha felszerelés.

2	drb	réz	üst (egy hektoliteres) ruha főzésre
2	"	vizeskád (3 hl.)	kemény tölgyf. ruha öblítésre.
3	"	dézsza (50 lit.)	ruha áztatásra
2	"	teknő (3 m. hosszú 40 cm. mély)	ruha mosásra.
2	"	teknő 1 és fél m. h. 30 cm. mély.)	" "
2	"	szappanozó asztal (3 m hosszú 1 m. széles).	
4	"	teknő tartó láb.	
2	"	mangorló gép.	
8	"	vasaló.	
4	"	vasaló asztal (3 m. hosszú, 70 cm. széles).	
8	"	vasaló deszka.	
10	"	mosóráma.	
2	"	ruha fal stelázslí (4. m. hosszú, 2 m. magas).	
4	"	nagy ruhakosár (szennyos ruhának).	
8	"	kisebb ruha kosár.	

A szállítás határideje 1913. augusztus 31-ike.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy „Ajánlat a közigazgatási tanfolyam és internátus részére szükséges evőeszközök, edényneműek és üvegedények szállítására“ felirással ellátott, pecséttel lezárt borítékba helyezett **ajánlatukat 1913. évi július hó 5-ik (ötödik) napjának délelőtti 10 óráig adják be,** mert a később beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Bánatpénzül az ajánlat szerinti érték 5% teendő le készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban vagy megfelelő betétkönyvben.

A beérkezett ajánlatok Kassa szab. kir. város pol-gármesteri hivatalában 1913. évi július hó 5-ik napjá-

nak délelőtti 10 órakor fognak felbontatni A venseny-tárgyaláson az ajánlattevők vagy képviselőik jelen lehetnek.

A tanács fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között — az ajánlati árakra tekintet nélkül — szabadon válasszon vagy a kiirt szükséglet 20%-ánál kevesebbet rendelhessen meg, esetleg új versenytárgyalást írthasson ki.

A részletes szállítási feltételek a polgármesteri hivatalban megtekinthetők, illetve beszerezhetők.

Kassán a város tanácsának 1913. évi június hó 21-én tartott üléséből.

Dr. Kriebel Edgár s. k.
polgármester-helyettes.

Kassa szab. kir. város tanácsától.

10757 szám.

1913. tan.

HIRDETMÉNY.

Kassa szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy ez évi július hó 1-től a városházán lévő városi borkimérő helyiségben a városnak alábbi évjáratu és minőségű saját termésű hegyaljai borait árusítja:

1. 1910. évi 4 puttonos asszubort 0·5 deciliteres palackokban palackonként 5 koronáért,
2. 1908. évi 3 puttonos asszubort 0·5 deciliteres palackokban palackonként 3 koronáért.
3. 1910. évi asszumáslás bort 0·5 deciliteres palackokban, palackonként 2 korona áron,
4. 1908. évi asszumáslás bort 0·5 deciliteres palackokban, palackonként 1 kor. 50 fillér áron,
5. 1910. évi I-ső rendű szamorodni bort 0·5 deciliteres palackokban, palackonként 1 korona 20 fillér áron,
6. 1901. évi szamorodni bort 0·7 deciliteres palackokban, palackonként 1 kor. 42 fillér áron,
7. 1908. évi szamorodni bort 0·7 deciliteres palackokban palackonként 1 kor. 34 fillér áron,
8. 1911. évi szamorodni bort kimérve literenként 1 kor. 40 fillér áron,
9. 1912. évi I-ső rendű asztali bort kimérve literenként 1 kor. 10 fillér áron,
10. 1911. évi főzésű törkölyszeszt 0·5 deciliteres palackokban palackonként 1·34 fillér áron és
11. 1912. évi főzésű törkölyszeszt 0·5 deciliteres palackokban palackonként 1 kor. 26 fillér áron.

Egyebekben közhírré teszi a tanács azt is, hogy a tisztán visszahozott 0·5 deciliteres boros palackok a városi borkimérő helyiségben darabonként 12 fillérért, a törkölyszesz 0·5 deciliteres palackok 6 fillérért, a

0·7 deciliteres boros palackok pedig darabonként 10 fillérért visszavétnak.

De közhírré teszi a tanács végül azt is, hogy a jelen hirdetmény 1, 2, 3, 4, 5, 6. és 7. pontjai alatt felsorolt borokból még pedig az asszuborból 10 liter legkisebb mennyiségben, az asszumáslás és szamorodni borokból, valamint a törkölyszeszből pedig 20 liter legkisebb mennyiségben viszontelárusító üzlettulajdonosoknak a fent jelzett időtől 20% árengedménnyel szolgáltat ki.

Kassa, 1913. évi június hó 21-iki tanácsülésből.

Dr. Kriebel Edgár s. k.
polgármester-helyettes.

1706 sz.

1913.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A kassai magy. kir. javító-nevelőintézetnél emelendő róm. kath. templom felépítési munkálataira az alulirt igazgatóság az igazságügyi m. kir. Miniszter Ur 15099/1913 I. M. IX. számú rendelete következtében ezennel nyilvános egysegáras versenytárgyalást hirdet.

A biztosítandó építési munkák a következők: I. földmunka, II. kőmives munka, III. szigetelő-, állványozó- és elhelyező munka, IV. vasbeton munka, V. kőfaragó munka, VI. ácsmunka, VII. cserépfedő munka, VIII. vas munka, IX. bádogos munka, X. padlóburkoló munka, XI. XII. és XIII. asztalos-, lakatos- és mázoló munka, XIV. üveges és üvegfestő munka, XV. szobafestő munka, XVI. falburkoló és burkolódiszító munka, XVII. villámhárító munka, XVIII. talajrendezési és járdaépítési munka és XIX. alacsonynyomású központi gőzfűtési berendezési munka.

A versenytárgyalás az 1913. évi július hó 19-én délelőtti 10 órakor fog a kassai m. kir. javító-nevelőintézet tanácstermében megtartatni s a versenyezni óhajtok felkivátnak, hogy a szóban forgó munkálatokra vonatkozó zárt és lepecsételt írásbeli ajánlataikat a jelzett határnapon délelőtti 9 és 1/2 óráig a nevezett intézet igazgatóságánál annál inkább nyujtsák be, mert a kitűzött időpont után beérkezett ajánlatok semmi szín alatt sem lesznek figyelembe vehetők.

A versenytárgyaláson csak a szakmabeli iparosok, vagy vállalkozók vehetnek részt, akik a munkák elvégzésére iparhatósági engedéllyel bírnak. Azok a pályázók, akik valamely munká-

lat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már az ajánlatban az ily képesítéssel bíró megbízottjukat megnevezni s annak képesítését hitelesen igazolni.

Ajánlatot nemcsak az összes munkára, hanem az egyes munkanemekre, vagy munkacsoporthokra is lehet tenni. Az igazságügyi magy. kir. Miniszter Ur pedig fentartja magának a jogot arra nézve, hogy azokat a vállalkozókat, akik többféle munkálatokra, esetleg az összes munkákra pályáznak, csak az egyes munkák végrehajtásával bizhassa meg s az ajánlattevők ajánlatukban kijelenteni kötelesek, hogy ennek a rendelkezésnek magukat feltétlenül alávetik.

Kijelenteni tartozik továbbá minden vállalkozó, hogy az általa megpályázott munkát, vagy munkákat a megrendeléstől számítandó mennyi idő alatt fogja teljesen befejezni és szabályszerűen átadni?

Minden vállalkozó a reá bízott munkák végrehajtásánál csak hazai eszközöket (gépeket), berendezési tárgyakat és anyagokat fog felhasználni és csak hazai munkásokat és iparosokat alkalmazhatni, amennyiben t. i. ilyenek a magyar szent korona országainak a területén egyáltalán megszerezhetők. Ezen kötelezettség alól fentmentést kellően megokolt esetekben csak az igazságügyi m. kir. Miniszter Ur adhat.

Azok a pályázók, akik az alulírt igazgatóság előtt ismeretlenek, vállalkozói képességüket és megbízhatóságukat annak a kereskedelmi és iparkamarának a bizonylatával igazolni kötelesek, mely kamarához vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Az ajánlat lepecsételt borítéka ezzel a felírással látandó el:

„Ajánlat a kassai m. kir. javító-nevelőintézetnél teljesítendő templomépítési munkára“

Bánatpénz fejében az ajánlat végösszegének öt százaléka teendő le készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban bármely kir. adóhivatalnál, vagy a budapesti IX. ker. állampénztárnál s a nyert letéti nyugtátvány az ajánlat-hoz csatolandó.

Részleges ajánlatoknál — ha az ajánlati összeg a 5000 koronát meg nem haladja, vagy ha az ajánlat értékének öt százaléka a 200 koronát el nem éri — a bánatpénz abban az esetben mellőzhető, ha az illető ajánlattevő szakmabeli kézműiparos-mester (kisiparos).

Az ajánlati űrlapok, ajánlati feltételek, továbbá a költségvetési űrlapok ivenként 30 fillérért szerezhetők meg az alulírt igazgatóság-

nál, hol a hivatalos órák alatt az összes építési tervek is megismerlé lehetők vagy le is másolhatók.

Az olyan ajánlatok, melyek nem a rendelkezésre álló ajánlati és költségvetési űrlapok felhasználásával nyújtatnak be, ugyancsak a pót és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. A vállalatba adandó munkálatok általános és részletes feltételei a középítkezésre nézve jelenleg érvényben levő feltétel-füzetekben vannak megállapítva, mely füzeteket az alulírt igazgatóságnál, esetleg valamely m. kir. államépítészeti hivatalnál lehet megtekinteni.

Az igazságügyi m. kir. Miniszter Ur a szabályszerűen benyújtott ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhat

Kelt Kassán, 1913. évi június hó 24-én.

Latzkovszky Lajos

kir. tan. igazgató.

HIRDETMÉNY.

Kassa sz. kir. város tanácsa felhívja a lakást vagy egyéb helyiségeket bérelni szándékozók, hogy a városi kiadó lakásnyilvántartási intézetnél (Kossuth Lajos utca 27. szám földsz.) érdeklődjenek, mennyiben ott több bejelentett illetve bérbeadandó lakás és egyéb helyiségek vannak nyilvántartva. Ugyanott különösen a lakások ismertetése tekintetében megfelelő tájékozás is nyerhető.

Kassa, 1913. évi június hó.

Dr. Vukovics Károly s. k.

v. tanácsos.

HIRDETMÉNY.

A városi kiadó lakásnyilvántartási intézet (Kossuth Lajos-utca 27. sz. földszint) felvilágosítást nyújt az alábbi kiadó lakások bérbevétele iránt.

Kiadó lakások.

Szepsi-ut 27. sz. alatt Krémer házában 3 szobás földszinti lakás.

Tordássi-utca 1. sz. alatt Békéssy házában 3 szobás földszinti lakás.

Kölcsey-utca 32. sz. alatt Kassai Hitelszövetkezet házában 2 szobás földszinti lakás és bolt helyiség.

Szerecsen-utca 7. sz. alatt özv. Zaboriné házában 3 szobás földszinti lakás.

Nagyludmány-utca 2. sz. alatt Tardos házában 3 szobás földszinti lakás.

Deák Ferenc-utca 14. sz. alatt özv. Galikné házában 3 szobás földszinti lakás.

Bethlen-körút 28. sz. alatt Lang házában 3 szobás földszinti lakás.

Róka-utca 14. sz. alatt Répászky házában 3 szobás földszinti lakás és üveg veranda.

Petőfi-tér 1. sz. alatt Hegyi B. házában 4 szobás I. emeleti lakás

Sörház-utca 5. sz. alatt Kulin házában 4 szobás I. emeleti lakás balkonnal.

Gr. Bercsényi-utca 10. sz. alatt Schwarcz házában 5 szobás I. emeleti lakás.

Kölcsey-utca 32. sz. alatt Kassai Hitelszövetkezet házában 3 szobás I. emeleti lakás.

Szepsi-ut 14. sz. alatt Szopkó házában 5 szobás I. emeleti lakás.

Nyár-utca 3. sz. alatt Mitró házában 2 és 3 szobás I. emeleti lakás.

Tordássi-utca 1. sz. alatt Békéssy házában 3 és 5 szobás I. emeleti lakás balkonnal.

Kovács-utca 9. sz. alatt özv. Naményiné házában 4 szobás I. emeleti lakás.

Fő-utca 25. sz. alatt dr. Halmi Béla házában 6 szobás I. emeleti lakás.

Fő-utca 4. sz. alatt Kassai Jelzálogbank házában 3 szobás I. emeleti lakás.

Mészáros-utca 21/2. sz. alatt Gaskó házában 4 szobás I. emeleti lakás.

Rákóczi-körút 11. sz. alatt Baisay házában 3 szobás I. emeleti lakás.

Fő-utca 97. sz. alatt Gaskó házában 4 szobás I. emeleti lakás.

Deák Ferenc-utca 14. sz. alatt özv. Galikné házában 4 szobás I. emeleti lakás.

Mészáros-utca 28. sz. alatt Imre házában 3 szobás I. emeleti lakás.

Kossuth Lajos-utca 27. sz. alatt Girsik házában 3 szobás I. emeleti lakás.

Kovács-utca 59. sz. alatt Strasser házában 4 szobás I. emeleti lakás.

Virág-utca 2. sz. alatt Altmann lakásához tartozó házban butorozott szoba azonnal.

Fő-utca 25. sz. alatt dr. Halmi házában bolt helyiség az udvarban.

Deák Ferenc-utca 26. sz. alatt Széman házában bolt helyiség lifttel és pincével.

Fő-utca 97. sz. alatt Gaskó házában bolt helyiség.

Kovács-utca 43. sz. alatt Sichertné házában 5 szobás I. emeleti lakás.

Kovács-utca 48. sz. alatt özv. Naményiné házában 4 szobás I. emeleti lakás.

Fő-utca 76. sz. alatt özv. Kraftné házában 3 szobás I. emeleti lakás.

István-utca 2. sz. alatti Grósz-féle házban 4 szobás földszinti lakás.

Kossuth Lajos-u. 12. sz. alatti özv. Weinbergerné-féle házban 2 szobás földszinti lakás.

Fő-utca 76. sz. alatti Kraft tulajdonát képező butorozott 2 szoba, fülke.

Fő-utca 83. sz. alatti Pausz tulajdonát képező bolt, raktár és lakás.

Kossuth Lajos-u. 12. sz. alatti özv. Weinbergerné tulajdonát képező bolt, raktár és esetleges lakás.

MEGJELENT:**Kassa szabad királyi város
csatorna- és vízműve**

(3 kötetben, 600 olda-
lon 34 fényképmel-
lékkel és 34 műszaki
rajzzal) □

Ismerteti:

GÖNDÖR GÁBOR
műszaki tanácsos.**Ára: 20 korona.**

Kapható: a Városi Közművek Igazgatóságá-
nál Kassa, Fő-utca 114. szám. Telefon: 282.

Kassa sz. királyi
város törvény-
hatóságának □

szabályrendeletei

Kiadja: a törvényha-
tósági bizottság 1911.
évi 3402/88.kgy.számú
határozata folytán
a város tanácsa.

Az I-ső füzet ára 2 K
A II-ik füzet ára 3 K

Kapható a városi számvevőségénél.